

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 15 septembrie 2025

S U M A R

1.	Aprobarea ordinii de zi și a programului de lucru.	3
2.	Prezentarea, dezbaterea și respingerea moțiunii simple cu tema „În loc de instrucție și excelență, umilință și dresaj!”.	4
3.	Aprobarea transmiterii către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a unor inițiative legislative.	32-33; 34
4.	Aprobarea unei modificări în componența nominală a comisiilor permanente ale Senatului. Informare privind componența nominală a biroului de conducere al unei comisii permanente a Senatului.	33; 35
5.	Adoptarea tacită, prin împlinirea termenului pentru dezbatere și adoptare la 13 septembrie 2025, a unor inițiative legislative.	35
6.	Informare privind răspunsurile Comisiei Europene la opiniile Senatului, conform prevederilor Tratatului de la Lisabona.	35
7.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de lege pentru ratificarea Protocolului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia în domeniul educației și formării personalului pentru punerea în aplicare a legii, semnat la Ankara la 21 mai 2024. (L185/2025)	35-36; 44
8.	Dezbateri asupra Proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.35/2025 privind introducerea unui mecanism de sprijin pentru consumatorii casnici de energie electrică aflați în situația de sărăcie energetică. (L203/2025) (Retrimiteri la Comisia economică, industrii, servicii, turism și antreprenariat și Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale.)	36
9.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.36/2025 pentru stabilirea unor măsuri privind personalul plătit din fonduri publice. (L204/2025)	37-38; 44
10.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2025 pentru abrogarea art.3 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.74/2013 privind unele măsuri	38-39; 45

	pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a art.XIV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. (L205/2025)	
11.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.39/2025 pentru asigurarea finanțării obiectivului de investiții „Sediu nou pentru Spitalul de Urgență «Prof. Dr. Dimitrie Gerota»”. (L202/2025)	39; 45
12.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de lege pentru completarea art.(22 ¹) din Legea nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului. (L216/2025)	39-41; 45
13.	Dezbaterea și respingerea Propunerii legislative pentru eliminarea impozitului minim pe cifra de afaceri. (L196/2025)	41; 46
14.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de lege privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2008 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, precum și pentru aprobarea plății cotizației anuale de participare a Consiliului Superior al Magistraturii la Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare (RECJ) și pentru îndeplinirea obligațiilor care decurg din calitatea de membru a Institutului Național al Magistraturii la Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN). (L215/2025)	42; 46
15.	Dezbaterea și adoptarea Proiectului de hotărâre referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/947 în ceea ce privește creșterea eficienței garanției pentru acțiunea externă – COM(2025) 262 final.	42-43; 46
16.	Notă pentru exercitarea de către senatori a dreptului de sesizare a Curții Constituționale asupra legilor depuse la secretarul general al Senatului, conform prevederilor art.15 alin.(2) și (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.	46

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 15 septembrie 2025

Ședința a început la ora 16.06.

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Mircea Abrudean, președintele Senatului, asistat de doamnele Doina-Elena Federovici și Niculina Stelea, secretari ai Senatului.

Domnul Mircea Abrudean:

Stimați colegi,

Vă rog să luați loc, începem într-un minut.

PAUZĂ

Domnul Mircea Abrudean:

Doamnelor și domnilor senatori,

Declar deschisă ședința plenului Senatului de astăzi, 15 septembrie, și vă anunț că, din totalul de 134 de senatori, până în acest moment și-au înregistrat prezența la lucrări un număr de 105.

(Discuții la prezidiu.)

Ședința este condusă de Mircea Abrudean, președinte al Senatului, asistat de doamna senator Doina-Elena Federovici și doamna senator Niculina Stelea, secretari ai Senatului.

Ordinea de zi pentru ședința plenului de astăzi a fost distribuită.

Dacă nu sunt comentarii, supun votului ordinea de zi.

Vă rog să votați.

92 de voturi pentru.

Ordinea de zi a fost aprobată.

Programul de lucru pentru această zi: ora 16.00 – lucrări în plenul Senatului: dezbateră și votul moțiunii simple, dezbateră inițiativelor legislative înscrise pe ordinea de zi, vot final.

Ședința se va desfășura în format fizic pentru primul punct al ordinii de zi, urmând să continuăm în format hibrid.

Dacă sunt intervenții în legătură cu acest program.

Dacă nu sunt intervenții asupra programului de lucru prezentat, vă rog să votați.

109 voturi pentru.

Programul de lucru a fost aprobat.

Înainte de a trece la Secțiunea I, vă rog, domnule senator Geamănu, aveți un anunț.

Domnul Ștefan Geamănu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Vă propun să păstrăm un moment de reculegere în memoria lui Charlie Kirk, un luptător pentru adevăr și libertate, ucis pentru curajul său.

Prin acest gest simplu, dar profund, arătăm că România nu se aliniază extremiștilor neomarxiști și nu tolerează tăcerea complice în fața crimei.

Vă rog să onorați această memorie.

(Se păstrează un moment de reculegere.)

Domnul Mircea Abrudean:

Vă mulțumesc.

*

Trecem la Secțiunea I a ordinii de zi.

La punctul 1, Secțiunea I a ordinii de zi, avem dezbateră și votul asupra moțiunii simple cu tema „În loc de instrucție și excelență, umilință și dresaj!”, semnată de 38 de senatori, conform art.170 alin.(2) și alin.(3) din Regulamentul Senatului.

Stimați colegi,

Întreb dacă există semnatori ai moțiunii simple care doresc să își retragă semnătura.

Dacă nu sunt, constat că sunt îndeplinite condițiile de procedură și invit la microfon pe doamna senator Cristina Dumitrescu pentru a prezenta moțiunea simplă.

Doamna Cristina-Gabriella Dumitrescu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi senatori,

Vă supunem astăzi spre dezbateră și vot această moțiune care se referă la politicile Guvernului în domeniul educației, un guvern care, prin deciziile sale aberante și distructive, aruncă sistemul de învățământ românesc în colaps și condamnă viitorul acestei națiuni la mediocritate și haos.

Mereu s-a spus despre educație că este Cenușăreasa Guvernului. În realitate, situația este mult mai gravă: astăzi educația a ajuns copilul ilegitim al Guvernului, rodul unei alianțe politice dăunătoare, care împinge România spre un viitor sumbru.

Prin așa-zisul Pachet I de măsuri fiscale și administrative, au fost distruse echilibre fragile, a fost atacat statutul cadrelor didactice, au fost încălcate drepturile elevilor și s-a amplificat haosul

instituțional. În loc de reformă, avem confuzie. În loc de sprijin, avem austeritate. În loc de viziune, avem improvizație birocratică.

România se află astăzi în fața unei crize fără precedent în domeniul educației. Sub conducerea ministrului Daniel David, sistemul național de învățământ a fost supus unor măsuri de austeritate brutale, aplicate prin minciună, manipulare și dispreț față de nevoile reale ale elevilor, părinților și profesorilor.

Educația nu este un moft și nici o cheltuială secundară într-o filă de buget gestionat de un contabil. Educația este coloana vertebrală a unei națiuni. De felul în care tratăm școala depind generațiile următoare ale României, stabilitatea statului român, economia națională și chiar siguranța României. Altfel spus, educația este fundația viitorului.

În fața unor măsuri fără precedent de dăunătoare, care subminează viitorul României și sfidează adevărul și demnitatea profesiei cadrelor didactice, considerăm că a venit momentul ca domnul Daniel David să înțeleagă că este nevoie de o poziție fermă pentru a opri degradarea accelerată a sistemului educațional românesc, care ar trebui condus în mod transparent, cu multă competență și respect pentru comunitatea academică și pentru viitorul copiilor noștri.

I. Minciuna, ridicată la rang de politică de stat

În ultimele luni, am asistat la un adevărat spectacol al promisiunilor false, al datelor falsificate, al deciziilor arbitrare și al distrugerii progresive a ceea ce mai funcționează în școala românească.

O societate sănătoasă se construiește pe încredere. Un ministru al educației, în mod special, trebuie să fie un model de integritate. Or, domnul Daniel David a ales drumul minciunii.

La 5 iunie 2025, într-un interviu la Metropola TV, domnul ministru a catalogat drept „zvonuri” și „manipulări politice” toate discuțiile privind concedierile, majorarea normei didactice sau reducerea burselor. El a declarat explicit: „Nu voi fi ministrul unui minister care merge doar pe ideea de eficientizare, fără dezvoltare”, promițând că banii economisiți vor rămâne în sistem.

La doar o lună distanță însă, ministrul nu numai că a acceptat, dar a și justificat public măsurile din Legea nr.141/2025 (Legea Bolojan), spunând că educația este un „contribuabil mare la deficit” și legitimând tăierile. Nu ar fi trebuit să pronunțe corect „contributor”?

Astfel s-a ajuns ca Ministerul Educației și Cercetării să nu prezinte nicio analiză de impact privind măsurile din Legea nr.141/2025, în afara declarațiilor făcute de ministrul Daniel David în ieșirile sale publice.

În plus, deși pare incredibil din partea unui om cu certe pretenții intelectuale și academice, domnul David a cenzurat în mod voit un raport științific al Institutului de Științe ale Educației care demonta, cu date oficiale, argumentul fals al ministerului conform căruia norma didactică din România ar fi sub media europeană. Acest fapt reprezintă un atac direct împotriva libertății academice și a dreptului la informație al cetățenilor.

Cel mai grav este că ministrul a făcut declarații contradictorii și mincinoase privind bugetul educației: în 7 februarie declara că a primit un buget crescut cu 9,58% și că este bucuros că educația e într-adevăr prioritate națională, iar în 8 august declara că educația a primit încă de la începutul anului un buget de austeritate și că de aceea sunt necesare tăierile.

Realitatea este însă mult mai prozaică: bugetul Ministerului Educației reprezintă doar 3,16% din PIB în 2025. Această conduită demonstrează un model de guvernare bazat pe incoerență și manipulare, incompatibil cu demnitatea funcției de ministru al uneia dintre cele mai importante instituții ale unei națiuni.

II. Măsuri brutale care duc la deprofesionalizarea și prăbușirea calității învățământului

Legea nr.141/2025, adoptată prin asumarea răspunderii, fără dezbateri parlamentară, reprezintă cel mai brutal atac asupra educației din ultimii ani.

Pachetul de măsuri promovat de domnul David are consecințe catastrofale asupra calității educației și asupra stabilității profesiei cadrului didactic.

Proiectele ministerului, inclusiv cele din programul „România Educată”, deja ridiculizat în societate, au fost implementate fără o etapă reală de consultare cu specialiștii din domeniu, fără o viziune clară asupra nevoilor din teritoriu și, mai ales, fără o coerență în etapele de aplicare. În Programul de guvernare asumat de Guvernul Bolojan, la capitolul „Educație” se vorbește despre „profesionalizarea resursei umane din educație”. Realitatea din ultimele luni arată exact contrariul: prioritatea Guvernului în reforma educațională a devenit distrugerea sistematică a educației românești.

Majorarea normei didactice de la 18 la 20 de ore pe săptămână, fără o creștere salarială corespunzătoare, reduce drastic timpul pentru pregătirea orelor, corectarea testelor, relația cu părinții sau formarea profesională. Această măsură forțează profesorii titulari să preia ore în mai multe școli, unii ajungând să presteze chiar și în șapte unități diferite, făcând naveta pe distanțe lungi, din banii proprii. Cine le decontează aceste cheltuieli?

Coaliția de la guvernare invocă Europa. În statele UE, norma didactică este mai mică decât cea din România, domnilor. Exemplu: Bulgaria – 19 ore, Cehia – 17 ore, Italia – 18 ore, Polonia – 14 ore, Finlanda – 17 ore.

Sindicatele estimează dispariția a peste 15 000 de posturi prin neprelungirea contractelor profesorilor suplinitori și a titularilor cu normă redusă, ceea ce reprezintă o concediere mascată a zeci de mii de specialiști dedicați, cu grade didactice și ani de vechime. Aceasta este cea mai mare lovitură dată profesiei didactice din ultimele decenii. Asta nu este reformă, este o agonie pentru o întreagă breaslă.

Comasarea haotică a școlilor, fără criterii clare, fără consultarea comunităților afectate, are efecte devastatoare. Liceele vor fi comasate de la circa 300 de elevi la minim 500. Într-o clasă de gimnaziu, numărul elevilor va crește chiar și la 32, iar o clasă de liceu va putea funcționa și cu 34 de elevi,

împrejurare care va arunca în șomaj circa 15 000 de profesori. În plus, această măsură va duce la închiderea a 900 de școli, cele mai multe din mediul rural. În felul acesta, se va declanșa o destructurare instituțională fără precedent, din cauza căreia 160 000 de copii din mediul rural vor fi afectați. Și, mai grav, aceste măsuri nu se vor aplica unităților cu predare în limbile minorităților, ceea ce generează o discriminare evidentă împotriva elevilor români.

Mass-media a prezentat deja cazuri halucinante:

– Primul liceu dual lansat cu fonduri PNRR în România, Liceul Tehnologic Dual din Oradea, înființat de Ilie Bolojan anul trecut, a fost desființat prin efectul Legii Bologan și absorbit de o altă unitate din oraș. ARACIP a evitat inițial desființarea, dar a revenit și a aprobat comasarea prin absorbție după trei zile, pe 29 august, conform presei locale. Astfel, s-a ajuns la „înghițirea” instituțională a liceului din cadrul a ceea ce Bolojan descria drept primul campus dual lansat cu finanțare PNRR în România, inaugurat festiv în urmă cu un an, pe 10 septembrie 2024, în prezența fostului ministru Ligia Deca și a altor liberali lideri, aflați atunci în campanie pentru alegerile parlamentare.

– Un alt caz, o școală gimnazială din Vatra Dornei, județul Suceava, cu promovabilitate 100% și abandon școlar zero, cu 420 de elevi și dotări nou-nouțe prin proiectul PNRR, în valoare de peste 150 000 de euro, a fost desființată politic și absorbită de una cu 300 de elevi. Profesorii contestă în justiție modalitatea de comasare a unităților de învățământ, o comasare realizată fără a se respecta principiile democratice și fără o consultare prealabilă a directorilor acestora, sfidând cadrul legislativ în vigoare.

Aceste exemple ilustrează perfect destructurarea instituțională pe care Legea nr.141/2025 o produce în educația românească.

La fel de grav este impactul asupra elevilor, în special asupra celor din mediul rural. Aceștia sunt obligați să parcurgă distanțe mari și periculoase, uneori prin zone populate cu urși, pentru a ajunge la școală, ceea ce crește riscul abandonului școlar.

Depopularea rurală prin dezrădăcinarea copiilor și tinerilor care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu este un efect social major al acestor desființări de unități de învățământ din mediul rural. Aceste decizii haotice reprezintă un atac direct asupra șanselor la educație ale copiilor din mediul rural.

III. Avem atacuri grave la adresa studenților și viitorului tineret al țării.

Domnul David a arătat un dispreț profund față de studenți, tratându-i ca pe o „povară bugetară”. Reprezentanții organizațiilor studențești au semnalat că:

- măsurile de austeritate au condus la reducerea fondului de burse cu peste 52%, lăsând peste 44 000 de studenți fără acest sprijin vital;

- economia realizată prin tăierea bursei este simbolică, doar 0,2% din deficit, dar impactul social este uriaș, împiedicând accesul la educație al tinerilor din familii sărace;

- răspunsul ministrului la protestele studențești a fost o batjocură profundă, sugerând că studenții pot să își caute de lucru part-time. Dar realitatea este că locurile de muncă disponibile pentru ei sunt precare, prost plătite și reduc timpul necesar pentru studiu. Studenții nu cer pomană, ci un sprijin minim pentru a se putea concentra pe viitorul lor profesional. Un ministru al educației cu adevărat responsabil ar trebui să militeze pentru un angajament al tinerilor în educație, nu pentru retragerea lor din procesul de învățământ.

Nici elevii nu sunt mai puțin afectați. Quantumul burselor va scădea cu circa 40%. În loc să întărească principiul meritului în alocarea lor, ministrul David și Guvernul Bolojan au decis reducerea lor drastică, prin recalcularea în funcție de salariul net, nu de cel brut. Astfel, categorii întregi de elevi vor fi excluse, iar din cinci categorii de burse vor rămâne trei. Așa, de pildă, excelența olimpică va fi eliminată, iar bursa de merit se va acorda pentru maxim 15% dintre elevi.

Subfinanțarea cronică și prioritățile economice distorsionate este punctul IV din moțiunea noastră.

Măsurile de austeritate promovate de domnul ministru se justifică prin reducerea deficitului. Dar despre ce economii vorbim? Consiliul Fiscal a calculat că toate aceste tăieri – creșterea normei didactice, comasările, reducerea de personal – aduc o economie infimă, de 0,02% din PIB, o sumă de 378 de milioane de lei. Această economie nu acoperă nici măcar cheltuielile de mentenanță ale câtorva universități din țară! Cheltuielile cu bunurile și serviciile, dar și reparațiile pentru cinci universități din țară, de exemplu, au ajuns la 385 de milioane de lei. Este o batjocură, o iluzie contabilă, pentru care sacrificăm destine, profesori și elevi.

România are unul dintre cele mai mici bugete pentru educație din Uniunea Europeană. În 2023, România a alocat educației doar 3,4% din PIB, ceea ce o plasează pe locul 26 din 27 de state ale Uniunii Europene, depășind doar Irlanda, care a avut 2,8%. Media europeană este de 4,7%. Din 2023, prin intrarea în vigoare a Legilor nr.198 și nr.199, alocarea obligatorie a fost schimbată la 15% din cheltuielile bugetului general consolidat, dar articolele care prevăd acest procent au fost primele prorogate la întocmirea bugetului și pentru 2024, și pentru 2025.

Raportat la acest aspect, raportul Comisiei Europene subliniază că țările care au depășit 6% din PIB investit în educație, precum Danemarca, Belgia sau Finlanda, au rezultate școlare bune, rate mai mari de angajare a absolvenților și mobilitate socială ridicată. România, cu unul dintre cele mai scăzute niveluri de investiție, înregistrează cea mai ridicată rată de analfabetism funcțional (peste 44%, conform rezultatelor PISA) și diferențe majore de acces la educație între mediul urban și rural.

În aceste condiții, ce face domnul ministru? În loc să lupte pentru o finanțare adecvată, el devine complice la sacrificarea sistemului de educație, împingându-l spre autodistrugere.

În paralel, vedem cum banul public se scurge în afaceri dubioase. Consiliul Județean Bihor, condus de domnul Bolojan, a achiziționat de la o firmă PNL – care a câștigat licitațiile în 60% dintre județe – microbuze școlare electrice la un preț dublu față de cel normal, cu un profit de 1,2 milioane de lei per microbuz. În Iași, mobilierul școlar pentru grădinițe și școli a fost cumpărat de Consiliul Județean, condus tot de PNL-ul care îl susține pe domnul ministru David, la prețuri de patru ori mai mari decât cele de pe piață. Unde s-au dus banii? Nu la profesori, nu în școli și nu în educația copiilor noștri. Se pare că banul public se duce spre „băieții deștepți” și spre clanurile politice.

Acestea sunt adevăratele găuri din buget, iar aceasta este adevărata față a Guvernului: austeritate pentru elevi și profesori, prosperitate pentru clientela politică.

Întrebarea firească a românilor este simplă: unde sunt banii copiilor noștri?

Sub conducerea ministrului David, România înregistrează niște cifre alarmante:

- rata finală de promovare la bacalaureat în toamna lui 2025 arăta doar 31,9%, cea mai mică din 2019 încoace;

- cel mai mic număr de înscriși la bacalaureatul de toamnă din ultimii 21 de ani;

- nivelul de analfabetism funcțional rămâne îngrijorător de ridicat, iar inechitățile dintre mediul urban și rural se adâncesc, în ciuda retoricii reformatoare.

Am ajuns de râsul Europei. România apare în rapoartele internaționale ca un exemplu negativ, un stat care își sacrifică viitorul prin neglijență și cinism. Dovada este prognoza unui centru de analiză conservator din Țara Galilor, care afirmă că, „dacă nimic nu se schimbă, până în 2040 Țara Galilor va ajunge la nivelul României”, țară care „a avut istoric rezultate slabe în clasamentele PISA”.

Domnul Daniel David a demonstrat că nu este un ministru al educației, ci un executor bugetar care a ales să mintă, să cenzureze și să sacrifice viitorul a milioane de români pe altarul unor economii infime și al unor interese politice obscure. Sub conducerea sa, sistemul educațional a intrat într-o spirală descendentă fără precedent, iar încrederea publică în instituțiile statului a fost grav erodată.

Paradoxal, ministrul educației a scăpat, poate, și singura afirmație corectă din ultimele luni: „Cel mai important minister într-o societate democratică este Ministerul Educației și Cercetării. Vrei să dezvolti societatea, investești acolo. Vrei să prăbușești o societate, distrugi acele sisteme.” Ei bine, tocmai asta fac el și Guvernul pe care îl susține: distrug. Întrebarea este: o face din incompetență sau cu bună știință?

Ne aflăm la o răscruce. Dacă vrem să construim o țară puternică, nu putem continua pe drumul minciunii și al măsurilor distructive. Adevărata cauză a problemelor din România nu este lipsa de bani, ci lipsa de viziune, de integritate și de profesionalism. Domnul ministru David nu a demonstrat niciuna dintre aceste calități. Dimpotrivă, a dovedit că este gata să sacrifice viitorul națiunii pentru a servi interesele de moment ale unui prim-ministru cu idei proaste și fixe.

România nu are nevoie de un ministru care se prefacă că rezolvă o problemă minoră de deficit, în timp ce distruge fundația însăși a societății. România are nevoie de un ministru care să lupte pentru școli, pentru profesori, pentru elevi.

Consecințele sociale, democratice și economice ale măsurilor guvernamentale din ultima perioadă vor fi uriașe: abandonul școlar va crește, inegalitățile se vor adânci, iar capacitatea țării de a forma cetățeni liberi și competenți va fi grav afectată.

De aceea, considerăm necesară redefinirea politicilor publice în educație, după cum urmează:

1. Educația trebuie să fie prioritate națională!

Este necesar ca educația să fie asumată drept o prioritate națională, nu doar în discursuri electorale. O țară fără un sistem educațional solid nu are o economie competitivă, nu are oameni calificați și nu poate atrage investiții. Mai mult, o asemenea țară are doar o populație, nu o societate, nu un popor cu o cultură capabilă să se exprime prin oameni cultivați, o identitate națională, o conștiință istorică. De aceea, educația este o investiție, nu o cheltuială.

2. Finanțarea corectă!

Avem nevoie de o finanțare adecvată a educației, cu minim 6% din PIB, și 1% pentru cercetare, așa cum prevedea vechea lege, niciodată aplicată. Până acum, guvernele au preferat să lase școala să supraviețuiască prin sacrificiul profesorilor și al părinților. Această situație este profund nedreaptă și falimentară.

3. Echitate, nu marginalizare!

Respingem ferm comasarea haotică a școlilor și aglomerarea claselor. Aceste măsuri heuristice, lipsite de studii serioase de impact, adâncesc prăpastia dintre rural și urban, alungă copiii din mediile defavorizate și îi împing spre abandon școlar. Astăzi, doar 16% dintre studenții înscriși la o facultate provin din mediul rural. Guvernul Bolojan pare că dorește ca educația să fie scoasă din capul tinerilor, condamându-i la ignoranță epidemică. Așa cum obrazul subțire se ține cu multă cheltuială, instrucția unui popor se face cu mulți bani. Statul trebuie să garanteze tuturor copiilor acces echitabil la educație și tendința de minimizare a ponderii tinerilor studenți proveniți din mediul rural trebuie să crească anual cu 2,5 puncte procentuale.

4. Educație la standarde europene!

România nu poate fi un stat european doar pe hârtie. Trebuie să investim în programe precum „Școala după școală”, „Masa caldă” sau cele care privesc sprijinul pentru copiii cu nevoi speciale sau din medii defavorizate. O țară în care profesorii sunt plătiți decent și elevii au condiții bune de învățare devine mai atractivă pentru investiții și pentru românii plecați peste hotare.

5. Reconstrucția statutului profesorului și a școlii românești!

Este necesară reconstrucția statutului profesorului, reformarea curriculei, debirocratizarea școlii și stoparea derapajelor ideologice. Școala trebuie să revină la menirea ei: transmiterea cunoașterii și formarea intelectuală.

În loc să fie un spațiu al cunoașterii și formării intelectuale, școala românească este din ce în ce mai des transformată într-un câmp de experiment ideologic, în care valori fundamentale precum familia, credința, identitatea națională și cultura tradițională sunt fie minimalizate, fie înlocuite de concepte abstracte, promovate adesea fără consens social sau pedagogic. Nu putem să privim apatici cum Guvernul Bolojan, în loc să taxeze multinaționalele, în loc să mărească redevențele de la OMV, în loc să oprească achiziția de armament învechit, alege să împingă educația în agonie financiară.

Este pentru a noua oară din 1990 când Guvernul României face acrobații financiare pe seama anemicului buget pe care îl acordă educației. Parcă e un făcut: de fiecare dată când o lacună din bugetul național trebuie acoperită, banii sunt luați de la educație.

A judeca strict cantitativ travaliul didactic, prin număr de ore și prin clase având un număr fix de elevi, trădează o optică strâmtă de conștopist. Din cauza birocratizării excesive, profesorii, din mentori și îndrumători, cum erau odată, au devenit scribi care completează formulare.

Nu contestăm nevoia unor reforme adaptate vremurilor, dar ne opunem categoric înlocuirii educației cu reeducarea și formării caracterului național cu o falsă „neutralitate axiologică” care îi înstrăinează pe tineri de valorile lor.

Copiii României merită o educație de calitate, profesori respectați și școli care să-i pregătească pentru a fi cetățeni demni în propria lor țară. Este datoria noastră să cerem aceste lucruri și să nu acceptăm compromisuri care pun în pericol viitorul națiunii.

În concluzie, având în vedere motivele expuse mai sus, considerăm că se impun următoarele măsuri urgente:

1. Anularea imediată a măsurilor care vizează învățământul preuniversitar și superior (majorarea normei didactice, comasările haotice și tăierea burselor).

2. Restaurarea statutului respectabil al profesorilor și stoparea derapajelor ideologice în curricula școlară. Niciodată în ultimele decenii, profesorii nu au avut un statut mai precar: salarii mici, instabilitate legislativă, lipsă de predictibilitate. Toate acestea au generat o criză de vocație și au dus la o degradare a prestigiului social. Respectul pentru această profesie a scăzut dramatic în rândul populației și, chiar mai grav, în rândul elevilor. Este nevoie urgentă de o reconstrucție a educației pe piloni puternici – un mediu profesional atractiv, stabil și respectat, precum și o salarizare competitivă pentru absolvenții de universități. Este nevoie de acces la o formare continuă de calitate și este necesar un sistem de protecție

în fața schimbărilor legislative arbitrare. Un profesor respectat formează elevi respectați, un profesor motivat formează cetățeni activi și productivi.

3. Renunțarea domnului Daniel David la funcția de ministru al educației și cercetării ar fi un act de igienă politică, un gest de respect față de profesori, elevi și viitorul acestei țări.

4. Asumarea unui angajament politic ferm pentru creșterea treptată, în următorii cinci ani, a finanțării educației către pragul minim de 6% din PIB, esențial pentru viabilitatea și convergența cu standardele europene.

5. Inițierea unui dialog public autentic și transparent cu toate părțile implicate – sindicate, asociații de părinți, organizații studențești, experți independenți – pentru a construi o strategie educațională realistă, centrată pe nevoile copiilor și ale societății, și nu pe improvizații bugetare.

Copiii României merită o educație de calitate, profesori respectați și școli care să-i pregătească pentru viitor.

Ministrul și Guvernul din care face parte au dovedit că nu înțeleg educația. Au tratat profesorii cu dispreț, elevii cu indiferență, iar școlile cu brutalitate birocratică.

Prin această moțiune dorim să tragem un semnal de alarmă național: educația este în pericol! Dacă nu o apărăm acum, vom pierde o generație întreagă!

Vă chemăm să votați această moțiune, nu pentru noi, inițiatorii acesteia, ci pentru copiii României, pentru viitorul țării, pentru onoarea noastră ca parlamentari.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Stimați colegi,

Pentru dezbaterea moțiunii simple în ședința plenului Senatului de astăzi, Comitetul liderilor grupurilor parlamentare a hotărât repartizarea următorilor timpi pentru Guvern și grupurile parlamentare:

- punctul de vedere al Guvernului și răspunsurile Guvernului – 20 de minute;
- dezbateri pe grupuri parlamentare – 40 de minute, repartizate după cum urmează: PSD – 11 minute, AUR – 8 minute, PNL – 7 minute, USR – 6 minute, PACE – Întâi România – 3 minute, UDMR – 3 minute, senatori neafiliați – 1 minut. Total 40 de minute.

Dau cuvântul domnului ministru Daniel David, ministrul educației și cercetării, pentru prezentarea poziției Guvernului față de moțiunea simplă cu tema „În loc de instrucție și excelență, umilință și dresaj!”.

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Daniel-Ovidiu David – ministrul educației și cercetării:

Bună ziua!

Bună ziua tuturor!

În primul rând, vreau să mulțumesc doamnelor și domnilor senatori AUR și acelor care au votat această moțiune, pentru că au adus în discuție probleme foarte importante, au adus în discuție argumente și soluții pentru aceste probleme – unde cred că sunt greșeli majore și am, cu această ocazie, oportunitatea sper eu, să le clarific și să ne punem de acord într-o manieră rațională și să vedem dacă, pe viitor, putem construi ceva pentru educație.

Încep prin a spune că, da, educația este în pericol. Educația este în pericol de mai mult timp în această țară. Prin Raportul QX – pe care și Grupul AUR știu că l-a susținut –, în diagnosticul pe care l-am făcut am arătat foarte clar că suntem într-o situație critică, atât în cercetare, cât și în educație. Când un sistem produce spre 50% analfabetism funcțional, devine un risc de securitate națională. Altfel spus, dacă nu suntem atenți, țara va deveni o civilizație eșuată sub obscurantism în educație. În cercetare, dezvoltare, inovare vom deveni probabil o colonie tehnologică.

Așa că știți foarte bine că al doilea mandat pe care l-am preluat a fost preluat în această idee că implementăm soluțiile din Raportul QX. Problema este că, pe turnantă, a apărut o problemă majoră, nu doar pentru sistemul nostru, pentru întreaga țară. O problemă care ne pune la risc salarii, burse, iar la nivel național pensii și ajutoare sociale. Astfel încât, efectiv, măsurile care au fost luate au trebuit să fie luate într-o logică inițială fiscal-bugetară. Acesta este adevărul, n-are sens să ne ascundem și să pretindem altceva.

Măsurile, așa cum le văd eu, nu sunt măsuri de reformă angajate în Raportul QX, sunt măsuri fiscal-bugetare care ne salvează domeniul pe salarii și burse până la sfârșitul anului.

Acum, faptul că sunt un ministru care vine din zona educației a făcut ca toate aceste măsuri fiscal-bugetare să fie filtrate prin criterii educaționale. Și o să vă dau, pe scurt – dacă veți dori, mai putem face și alte dezbateri –, argumente pentru acest lucru, pentru că pentru orice măsură mă pot raporta la standarde OECD sau ale Uniunii Europene. N-am pretenția, sunt sincer cu dumneavoastră, că reprezintă totdeauna cele mai bune practici europene. Într-o situație de criză, cine pretinde că va implementa cele mai bune practici, cred că minte. Eu pur și simplu argumentez că măsurile luate sunt măsuri care se regăsesc în diverse repere europene.

Și haideți să le luăm pe rând, fără să intru în detalii. Dacă o să aveți întrebări, că am înțeles că mai există timp în care puteți ridica diverse întrebări, am să vă răspund la sfârșit la acele întrebări.

Mărirea normei didactice cu două ore – atenție, două ore pe săptămână, ca să fie clar pentru toți cei care se uită la noi.

Dacă erau condiții de normalitate și începeam reformele QX, aș fi început cu această reformă? Vă spun direct, și am spus public: nu. Nu reprezenta pentru mine o prioritate. În condiții de criză fiscal-bugetară,

creșterea normei didactice cu cele două ore a devenit o necesitate. Nimeni nu și-a dorit-o, fiindcă niciun ministru nu vrea să se contreze cu oamenii din sistem.

Când am făcut și am început să implementăm această măsură, m-am uitat la diverse date internaționale (voi ajunge și la cenzură și minciună, dar la sfârșit): Franța – 20 de ore, Spania – 21, Irlanda – 22. Da, există și acele exemple pe care le-ați dat: Turcia, Bulgaria, Polonia cu număr de sub 18 ore, dar avem și Ungaria cu 26. Doamne ferește să ajungem în zona aia!

Deci, altfel spus, n-am ieșit din niște repere ale OECD și ale Uniunii Europene. Dar, repet, n-ar fi fost o măsură primordială pentru mine.

Mă uit și la partea pozitivă, fiindcă totdeauna, știți, te uiți și ce poți să câștigi pentru sistem când ești nevoit să iei astfel de măsuri dificile.

În primul rând, uite, ca urmare a acestui program, copiii noștri, în zona învățământului primar, vor avea acces la un program de învățare remedială, acele două ore de învățare remedială pentru învățători. Acele două ore de învățare remedială ce o să facă? O să-i ajute pe copii să consolideze lucrurile învățate, să corecteze competențele pe care ar fi trebuit să le învețe, dar nu le-au învățat, să utilizeze competențele la viața de zi cu zi și să le dezvolte pentru performanță.

Aveam acel program de învățare remedială în legea dedicată învățământului preuniversitar din 2023. Niciodată n-am avut bani pentru el. Uite că, ca un efect secundar, n-am pretenția că a fost gândit ca obiectiv țintă, ca un efect secundar, avem acest program care va avea rezultate în următorii ani.

Apoi, am fost atent la profesori. Să nu credeți că n-am fost atent la profesori. 98,6% dintre titulari și-au mărit norma în aceleași unități școlare, n-au trebuit să meargă în șase, șapte sau opt. Mai mult, în cazul celorlalți 1,4 aveam o reglementare (prin ordin de ministru) în care, dacă norma este deja fragmentată cu trei sau mai multe unități școlare, nu o fragmentezi, ci cauți soluții fără să o fragmentezi mai mult.

Vedeți? Eu mă uit la rezultatele preliminare. Am și dat un comunicat astăzi, Ministerul, de fapt, l-a dat. Nu reprezintă o țintă pe care am avut-o, dar totdeauna am avut grijă să nu facem rău.

Cum arată școala astăzi prin prisma normelor?

În zona titularilor, începem acest an școlar cu mai mulți titulari decât anul trecut, pentru că am avut aproximativ 5 000 și ceva care au luat examenul de titularizare, s-au pensionat aproximativ 1 000 și ceva. În zona suplinitorilor calificați am rămas cam la același nivel. În zona suplinitorilor necalificați am scăzut cu câteva sute. Iar în zona a ceea ce înseamnă plata cu ora, unde am avut 30 000 de norme anul trecut, am redus acea plată cu ora – unde erau aceste cheltuieli mari – la aproximativ 14-15 000.

Deci ce vreau să vă spun este că noi nu am dat oameni afară din sistem. Aceasta a fost o condiție pentru mine – că nu concediem oameni și nu tăiem salarii. Dimpotrivă, începem anul școlar cu o resursă umană în zona de profesori calificați – atenție, profesori calificați! –, cu o resursă umană mai numeroasă,

iar copiii au o expunere mai mare la profesori calificați decât în anul trecut. Asta nu înseamnă, repet, că este un lucru pe care mi l-am dorit, să creștem norma profesorilor. De aceea, suntem atenți și discuția pe care o am acum cu profesorii, cu directorii este: din acel timp de lucru de 40 de ore – că despre asta discutăm, să ne înțelegem foarte clar: salariul este... acoperă cele 40 de ore pe săptămână, sigur, pe parcursul unei luni –, din cele 40 de ore pe săptămână, profesorul nu mai predă în medie, sigur, 18 ore, ci va preda 20. Asta înseamnă că va trebui să-i reducem încărcătura birocratică din timpul total de lucru. Dar, să ne înțelegem foarte clar: salariul niciodată nu a fost doar pentru cele 18 ore, salariul a fost pentru cele 40 ore pe săptămână.

Doi, comasările catastrofale despre care se discută.

Ori de câte ori OECD-ul făcea analize – și ați văzut și voi și ați citit raportul, am văzut că l-ați și citat – ne critica mereu sau ne sugera mereu că avem o fragmentare prea mare a unităților școlare. Oricum, această comasare ar fi trebuit făcută, dar sunt de acord cu dumneavoastră că poate n-ar fi trebuit făcută, în condiții de normalitate, pe repede înainte. Recunosc acest lucru, doar că, dacă noi am trecut legea în 8 iulie, educația a fost în primul pachet. Nu fiindcă cineva și-a dorit să fie în primul pachet, că nu mi-am dorit să trec dintr-un ministru al reformei, într-un ministru al austerității, dar știam că noi începem în septembrie și, dacă nu făceam aceste modificări în primul pachet, noi nu puteam începe anul școlar într-o altă logică.

Comasările respective să știți că au implicat aproximativ 800 și ceva de unități școlare. Aproximativ 500, într-adevăr, și-au pierdut personalitatea juridică. Aceasta era ideea: să nu mai ai atâtea directori, ci să ai mai puțini directori. Dar, atenție, în ciuda a ceea ce ați văzut în spațiul public, comasările au pornit de la ideea că nu dăm afară personalul administrativ, doar directorul dispare și trece pe poziția didactică, iar copiii rămân în structura școlară în care au fost, nu îi muți. Cazurile pe care le-am văzut în presă, că au fost mutați copii, să știți că s-ar fi întâmplat cu sau fără comasări: au fost decizii locale ale autorităților și ale inspectoratelor, n-au nicio treabă cu comasarea, pentru că în comasări am spus foarte clar: îți pierzi personalitatea juridică, dar rămâi structură asociată unei alte unități cu personalitate juridică.

Îmi pare rău de exemplul pe care l-ați dat cu... i-ați spus liceul domnului Ilie Bolojan. Asta este un exemplu că măsurile luate sunt măsuri serioase, nu măsuri dictate sau măsuri la care ne uităm gândindu-ne pe cine afectăm și cine ne poate încurca din zona politică. Altfel spus, suntem atenți, fiindcă le-am făcut pe repede înainte – și acest lucru îl recunosc –, suntem atenți la aceste comasări, ca structurile mari (avem două licee agricole, un liceu silvic) să nu fie afectate în funcționarea lor pe parcursul acestui an școlar.

Trebuie să știți, iarăși, că noi facem reorganizarea rețelei școlare în fiecare an, doar că nu se vede. De data asta s-a văzut pentru că este o... a devenit o problemă politică, dar în fiecare an se produc comasări de școli, în fiecare an se reorganizează rețeaua școlară. Și nu o face ministerul. Autoritățile locale inițiază comasările, primarul cu inspectoratele județene, fiindcă ei știu cel mai bine ce au acolo. Ministrul intervine o singură dată, dacă cele două autorități locale nu se pun de acord. Dacă s-au pus de acord, ministrul și ministerul nu pot interveni, că, Doamne ferește, suntem acuzați după aceea și de abuz în serviciu. Trebuie știute aceste lucruri.

Deci nimic nu este bătut în cuie în ceea ce privește reorganizarea rețelei școlare. Monitorizăm ceea ce s-a făcut, fiindcă, da, pe alocuri s-a făcut pe repede înainte, iar ce nu funcționează, la anul, va fi schimbat.

Ați pomenit de fondul de burse.

Așa este. A trebuit să redimensionăm fondul de burse, iarăși, nu fiindcă cineva a ținut să afecteze copiii – elevii și studenții.

Vă dau doar un număr – pe care îl socotiți și îl analizați cum doriți. În acest an, dacă nu erau luate aceste măsuri, fondul total de burse ar fi fost undeva în jur de 6,4 miliarde. Ce înseamnă 6,4 miliarde? E mult? E puțin? Eu zic să raportați la 30 de miliarde de la care am început întregul demers pentru deficit și pentru a restructura întreaga țară. Sigur, acum deficitul e mai mare, dar cam de la 30 de miliarde am pornit. E mult sau puțin 6,4 miliarde? Eu zic că e aproape 20% și nu e o sumă mică.

Dar, dar, fondul de burse – și vreau să fie foarte clar acest lucru –, fondul de burse în acest an, cu toată redimensionarea, este mai mare decât fondul pe care l-am avut în 2022 – 2023. Doar că nu ne putem pune cu ultimii doi ani, care au fost gândiți în logica „România educată”, în care... cum să spun... și eu, ca ministru, mă bucur să pot da burse, să pot crește salarii, dar tare m-aș bucura să fac lucrul ăsta sustenabil, prin creștere economică, nu prin împrumuturi, că, dacă facem prin împrumuturi, iată, miniștrii care vin sunt puși în astfel de situații foarte complicate.

Mergând la câteva... la alte lucruri pe care le-ați menționat, mai specifice, cât s-a salvat?

Repet, am văzut catastrofe peste catastrofe în această perioadă, a fost foarte greu pentru mine să nu mă pot exprima, pentru că știam că educația contează în toate evaluările internaționale: S&P – iulie, Fitch în august, Moody's în septembrie. Acum pot să mă exprim, de aia vorbesc mai mult și încerc să explic lucrurile. Sunt chiar foarte multe distorsiuni nu vreau să le spun minciuni. Vedeți, discutând despre educație, încerc să păstrez un limbaj în zona educației – hai să le spunem „informații eronate” sau „distorsiuni”.

Ce spune, de fapt, Consiliul Fiscal, vorbind cinstit, cu acele 378 de milioane sau 400 de milioane, dacă doriți? Ne spune așa: că din bugetul pe care l-am primit la început de an – buget care, apropo, nominal, este cel mai mare din istoria acestui minister –, raportat la PIB, vom vedea execuția bugetară la sfârșitul

anului, dar trebuie să înțelegem că acele 400 de milioane se referă la cât salvezi în acest moment din bugetul pe care l-ai primit. Numai că acest minister mai avea nevoie... cum s-a întâmplat în fiecare an, nu era un an special acest an – și cei care ați fost miniștri nu doar la educație, ci și în alte ministere știți aceste lucruri –, aveam nevoie la rectificare de încă 2 miliarde ca să ne asigurăm salariile și bursele.

Deci aceste măsuri au avut ca impact financiar cele 400 de milioane descrise de – sau 378 de milioane, cum ați spus bine în moțiune – Consiliul Fiscal, plus cele 2 miliarde pe care nu le mai cerem în acest an și putem încheia anul cu salarii și burse. Și, dacă socotiți impactul pe anul viitor, impactul este în jur de 3 miliarde. Dar nu mă interesează impactul, că în educație trebuie să aducem bani. Eu sunt de acord cu asta. Doar că, atunci când ești în situația de a-ți asigura salarii și burse și a lua măsuri în acest sens, singurul lucru pe care l-am putut face ca ministru al educației, ca să nu fiu doar un ministru de finanțe, a fost să filtrez toate aceste măsuri așa cum v-am descris, prin criterii educaționale – și orice măsură o pot argumenta prin anumite practici din Uniunea Europeană sau din țările vestice.

Ați spus de mediul rural.

Să știți că majoritatea comasărilor... poate n-a fost clar și în prezentările pe care le-am făcut, majoritatea comasărilor s-au întâmplat nu în mediul rural, s-au întâmplat în zona urbană și în urbanul mic. În mediul rural, noi am avut grijă ca, indiferent câți copii ai în școală, șapte, zece copii, dacă e singura unitate școlară dintr-o comună, să-i păstrezi personalitatea juridică, pentru a păstra această idee că ai o școală la tine în comună. N-am făcut acolo comasări. 1 la 4, ca să spun așa, au fost comasările rural-urban, așa că cine spune că comasările au fost majore în zona rurală, cred că greșește.

De asemenea, aș îndrăzni să spun că trebuie să ne hotărâm în zona rurală ce model educațional dorim. Pentru că, pe de-o parte, criticăm învățământul simultan, îl considerăm de neacceptat, dar, hai să fim cinstiți, dacă vrei să menții școli în mediul rural, trebuie să te uiți ce face Franța, ce face Irlanda, care au medii rurale puternice și care au învățământ simultan. Doar că ei își pregătesc profesorii și, pregătindu-și profesorii mai bine, pot să aibă și învățământ simultan.

Să știți că acest ministru care este atât de criticat astăzi și zilele trecute este primul care a început un program de formare pentru profesorii care predau în învățământul simultan, fiindcă eu știu că, dacă vrei să păstrezi învățământ în mediul rural, nu poți să faci decât simultan sau varianta: îi aduci pe copii în campusuri rurale sau în școli mari în anumite comune. Nu cred că trebuie să fie un model sau altul, cred că pot să fie diverse modele, autoritățile locale trebuie să aleagă, dar acesta este adevărul.

Legat de alte lucruri pe care le-ați spus punctual – și nu vă fac, repet, proces de intenție, pur și simplu cred că informațiile au fost distorsionate –, îl întreb așa pe domnul profesor Peiu: dacă primiți un referat de la un student, eu am primit de la niște oameni la care țin, specialiști, dintr-o instituție subordonată mie – Institutul de Științele Educației (pe care, apropo, pe baza legii, eu l-am înființat prin hotărâre de

guvern), și oamenii îți spun că au lucrat pe repede înainte și că îți dau un draft, și când vă uitați pe draftul respectiv și vedeți erori, îi dați drumul sub antetul AUR, sau sub antetul Guvernului, sau sub antetul ministerului? Eu cred că nu. Asta este, dacă vreți, cenzura despre care se vorbește în spațiul public.

Și ca să nu mai intru în discuții, acesta este raportul citat, aici sunt datele menționate, vă rog să vedeți care este norma la nivelul Uniunii Europene și o să vedeți că eu am avut dreptate. Dar nu fac și n-am făcut proces de intenție colegilor mei, pentru că efectiv au lucrat sub presiunea timpului. De aceea, le-am cerut să repete analizele, să-și ia timp și să-mi vină cu un raport riguros, pe care îl pot scoate sub antetul ministerului.

Altfel, sub antetul ministerului, cât timp sunt eu ministru, când vezi unele erori – repet, neforțate, sub presiunea timpului –, n-ai cum să-i dai drumul. Și asta am făcut. Vă rog să vă uitați aici.

Celelalte lucruri, nu vă supărați, eu pot încasa multe și am încasat multe în aceste luni, dar chiar să-mi atribuiți mie rezultatele la Bacalaureat, din acest an, și rezultatele la Evaluarea Națională, chiar nu cred că este în regulă. Totuși sunt ministru din 24 decembrie. Copiii, oamenii s-au pregătit pentru Bacalaureatul ăsta și pentru Evaluarea Națională cu mulți ani în urmă, au făcut școala cu mulți ani în urmă – chiar nu le pot prelua. Sau, dacă aș fi nesincer și le-aș prelua, ar trebui să le preiau nu numai pe cele din toamnă. De ce să nu le preluăm și pe cele din vară care arată, cum să vă spun, oarecum mai bine în acest an? N-ar fi drept. Deci chiar nu pot să preiau lucruri care n-au de ce să vină în zona ministrului.

Ce vreau să vă spun în încheiere – da, paradigmele noastre nu arată bine, oamenii pe care îi avem în sistem, profesori, elevi, chiar nu pot funcționa în acest sistem. Avem oameni dedicați, avem copii care au inteligență și creativitate comparabile cu oricine, cu orice altă țară din spațiul Vestic, doar că hai să recunoaștem: paradigmele în sistemul nostru educațional sunt paradigme care vin din perioada comunistă. Nu le dau libertate nici copiilor, nici profesorilor. Paradigmele trebuie schimbate. Asta aș fi vrut să fac.

Măsurile fiscal-bugetare ce au fă... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Vă rog să porniți microfonul încă două minute pentru domnul ministru, să încheie.

Domnul Daniel-Ovidiu David:

Aceste măsuri fiscal-bugetare au provocat aceste paradigme și, în acest moment, sunt provocate. Miza mea este: când le reasezăm, să nu le reasezăm așa cum au fost, fiindcă așa cum au fost au pus această țară la risc cu 50% analfabeți funcționali, ceea ce este un pericol pentru viitorul acestei țări.

Și, de asemenea, îndrăznesc, spre final, să vă spun nu doar partidelor din coaliție care avem un program de guvernare, ci tuturor: dacă vreți și vrem să facem ceva pentru educație, primul lucru este să recunoaștem realitatea și, doi, avem nevoie de un angajament comun pentru un deceniu al educației și cercetării. Știu, s-au spus... s-au făcut programe, avem pact și așa mai departe.

Vă propun ceva foarte pragmatic: un pact pentru un deceniu al educației și cercetării care să aibă trei puncte simple:

1. În fiecare an, începând cu anul viitor, bugetul nu poate să fie egal sau mai mic decât bugetul din anul trecut.

2. Educația și cercetarea le păstrăm măcar un deceniu împreună, fiindcă generarea cunoașterii nu se poate separa de diseminarea ei prin educație.

3. Orice măsură mare trebuie să se înscrie în limitele Uniunii Europene și ale OECD.

Putem devia, sigur că da, dar argumentăm public de ce.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc, domnule ministru.

În continuare, grupurile parlamentare au cuvântul conform timpilor alocați.

Grupul parlamentar al PSD?

Grupul parlamentar AUR.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Pentru a intra în atmosfera acestei „reformе” și a acestei moțiuni, am să vă spun că, astăzi, la Constanța, Tribunalul Județean a decis să dea dreptate unui elev care, prin comasare, ar fi ajuns de la un liceu cu profil construcții la un liceu cu profil agricultură.

Și spun asta pentru a-mi aduce aminte de vremurile când eram tânăr și circula un banc. Se spunea că o să se comaseze catedrele de geografie, geodezie și geologie și șef de catedră o să fie Geo Bogza.

Cam astea erau criteriile cu care se lucra atunci și cam la fel se lucrează și astăzi. Pentru că avem trei mari probleme în educație și ar fi avut libertatea domnul ministru David, al cărui discurs, sigur, îl apreciez, a fost decent, a încercat să răspundă multor probleme, dar ar fi avut libertatea, ar fi avut, poate, libertatea de conștiință să spună „Nu.” atunci când i s-ar fi impus niște măsuri.

Acum, nu trebuie să ne mințim. Cum s-a ajuns la aceste măsuri? S-au uitat că ponderea cheltuielilor cu personalul este de 9,2% din PIB și cel mai mare număr de bugetari este în sectorul educației – 380 000 de angajați, și atunci, ce au zis? Hai să tăiem de unde sunt mai mulți.

Dar avem, repet, trei probleme mari.

Prima dintre ele este și cea mai mică, dacă vreți, birocratizarea muncii profesorului. Profesorul este pus să facă tot felul de hârtii, cele mai multe fără rost și cele mai multe cu un format diferit de la un an la altul, de la un semestru la altul.

A doua problemă, care este mare și care vine din urmă, nu este generată de mandatul domnului ministru David, este faptul că o treime din copiii României nu au acces la școală decentă, civilizată. Și, majoritatea, din păcate, sunt în mediul rural, sunt în orașele mici, dar sunt și în orașele mari.

Și ajungem la a treia problemă, care este problema finanțării. Aici, trebuie să spunem că România colectează cam două treimi din media Uniunii Europene ca venituri la bugetul general consolidat, dar cheltuie cu educația și cercetarea mai puțin de jumătate din media pe care o cheltuie Uniunea Europeană. Și, de aici, avem toți indicatorii care ne plasează pe ultimul sau pe penultimul loc în Uniunea Europeană, avem și nivelul sărăciei din România sau al riscului de sărăcie și al deprivării materiale și sociale. Și, din păcate, dacă nu ieșim din această paradigmă, din acest mod de a spune tot timpul „trebuie să salvăm bugetul tăind în educație”, nici nu vom face niciodată un pas înainte.

Cu alte cuvinte, ceea ce ne propune acest Guvern ne-au propus toate guvernele de până acum, și anume să mănânce Guvernul o bucată de friptură în plus, pentru a nu permite celorlalți români să mănânce aceea friptură și peste 20 de ani, și peste 30 de ani. Cu asta se compromite viitorul unei națiuni. *(Aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Din partea Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, are cuvântul domnul prim-ministru Ilie Bolojan.

Domnul Ilie Bolojan:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Am considerat că este un lucru de respect față de domnul ministru David și față de adevăr să iau cuvântul, pentru că deciziile legate de acest pachet nu țin neapărat de Ministerul Educației, ci țin de decizii ale coaliției, care au avut în vedere situația reală a României.

Și aș vrea să vă duceți aminte că diferența dintre veniturile și cheltuielile statului român într-un an de zile este de 30 de miliarde de euro. Deci România, în fiecare an, împrumută 30 de miliarde de euro ca să poată funcționa. Și-atunci, nu mai puteam continua așa, pentru că intram într-o fundătură. Și, indiferent ce guvern este, trebuie să ia un pachet de măsuri care înseamnă creșteri de venituri, ceea ce am făcut, și reduceri de cheltuieli, ceea ce trebuie să facem în continuare, pentru că fiecare leu economisit, fiecare sumă care este economisită înseamnă resurse pe care România nu le plătește și înseamnă lucruri care funcționează în condiții de normalitate.

Și aș vrea să punctez câteva lucruri.

Da, aceste măsuri au fost propuse în educație ca să facă sistemul mai eficient. Dar nu asta este reforma în educație. Și, stimați colegi, de fapt, ce s-a făcut? Nu se va mai preda 16 ore sau 18 ore pe săptămână, se va preda 20 de ore. Vi s-au dat datele că suntem într-o medie europeană de 20 de ore – în

Germania, 24-25 de ore. Or, o țară care trăiește pe datorie vreți să rămână cu normele de predare la nivelul cel mai de jos? Sau, peste tot, inclusiv în această zonă, trebuie să le pună la un nivel decent, stimați colegi? Și asta s-a făcut. Și asta înseamnă că, în loc de 160 000 de posturi de titulari, 30 000 la plata cu ora și peste 40 000 de posturi care erau susținute de suplinitori, vor fi astăzi doar jumătate din posturile la plata cu ora și deci mai mulți copii din România vor beneficia de profesori titulari la clasă. E adevărat, vor trebui să lucreze două ore în plus, dar ca normă de predare săptămânală. Și, într-adevăr, ministerul... și trebuie să facem asta, să debirocratizăm activitățile auxiliare, în așa fel încât să nu-și consume timpul cu lucruri care nu înseamnă contact cu elevii.

Al doilea lucru – problema legată de burse, stimați colegi.

Vă dau niște cifre. Aveam cred că vreo 188 de milioane valoarea burselor, deci aproape 40 de milioane de euro, în 2020, și, peste trei ani de zile, am ajuns la 4,7 miliarde de lei, deci aproape la un miliard de euro, o creștere de 25%. De 25 de ori, iertați-mă, nu de 25%. De 25 de ori, în trei ani de zile. În 2015 – 2016 aveam 3 milioane de elevi și primeau burse 124 000. În 2024 avem 2 000 250 de elevi, 1 400 000 de elevi primeau burse – 62%, față de 4%. Or, în condițiile în care deci ne împrumutăm, vreți să mergem în continuare cu această păcăleală, pe care n-o putem suporta? E adevărat, studenții nu mai primesc bursă în perioada de vacanță. Dar în câte țări din Europa primești bursă și când ești în perioada de vară, de vacanță? Adică haideți să discutăm lucrurile cât se poate de corect și de cinstit, chiar dacă lucrurile nu sună bine, dar nu am avut alte posibilități decât să aducem aceste corecții.

Și aș încheia dând un răspuns la o dezinformare grosolană. V-ați referit la Consiliul Județean Bihor, anunțând o sumă mare profituri. Păi, ascultați-mă, microbuzul costa mult mai puțin decât ați spus că erau profiturile, deci dezinformați grosolan. Iar dacă cineva are vreo suspiciune legată de orice fel de achiziție nelalocul ei – sesizări la parchete, pentru a se verifica orice fel de achiziție. Țăsta este lucrul corect.

Și vă întreb, stimați colegi: puteți să întrebați un candidat la funcția de președinte – din cele 500 000 de posturi care trebuiau reduse, câte erau din educație? Că aceste măsuri rezolvă niște probleme... (*Aplauze.*) nu, e adevărat, nu perfect... (*Aplauze.*) dar n-au plecat oameni, avem mai puțini oameni la plata cu ora. Și vă întreb, atunci: dacă 70% din directorii de școli și din inspectori aveau plata cu ora, deci puteau preda când aveau doar 2-4 ore de predat, credeți că nu pot preda dacă trebuie să predea 10 ore? Și n-am procedat corect? (*Replici neinteligibile.*) Și-atunci, asta este ceea ce a trebuit să facem.

Și v-o spun foarte deschis: indiferent cine va fi premier și cine va fi guvern, dacă nu ne vom corecta, stimați colegi, cheltuielile, nu le vom aduce sub un control, în toate domeniile de activitate, este o problemă de timp până ceea ce am făcut până acum va fi consumat de cheltuielile pe care nu le oprim.

Iar banii care au fost economisiți se vor duce din nou în educație, pentru că în fiecare localitate din România, stimați colegi, astăzi, există un șantier la școlile din fiecare localitate. Vă rog să verificați.

Prin programele din PNRR, prin „Valul renovării”, prin programele din „Anghel Saligny”, prin toate celelalte programe pe care le finanțează din fonduri europene Ministerul Educației, autoritățile locale au sume importante de cofinanțat și aceste economii ne vor permite să finalizăm aceste investiții, în așa fel încât și condițiile din sălile de clasă și dotările din fiecare clasă să fie corespunzătoare.

Vă mulțumesc foarte mult. (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Grupul parlamentar al USR, vă rog.

Domnul Ambrozie-Irineu Darău:

Mulțumesc, domnule președinte.

Așa cum ne-a obișnuit AUR, această moțiune simplă este un gest pur populist, plin de lozinci și de exagerări, ambalajul strălucind de clasicul „marketing politic” auristo-simionist. Acest partid extremist nu se poate exprima credibil despre învățământ și nu trebuie lăsat vreodată să influențeze mersul educației. AUR are o viziune național-comunistă, xenofobă, antiștiință și ultraconservatoare, inclusiv pentru învățământul românesc. (*Rumoare.*)

Textul moțiunii este pigmentat cu exagerări și veritabile *fake news*... (*Rumoare, replici neinteligibile.*) știu că nu vă convine adevărul...

Domnul Mircea Abrudean:

Liniște, stimați colegi!

Domnul Ambrozie-Irineu Darău:

... precum – și citez din moțiunea dumneavoastră – falsa „închidere a nouă sute de școli”, falsa, așa-zisa „concediere a zeci de mii de specialiști dedicați, cu grade didactice și ani de vechime” sau „stoparea derapajelor ideologice” din „școala românească, transformată într-un câmp de experiment ideologic”. Marketing politic, asta e.

Exact pentru onoarea noastră ca parlamentari – citez, „onoarea noastră ca parlamentari” –, cum stângaci se încheie acest text, nu vom susține această moțiune simplă, fiindcă este și fără fond temeinic, și precară pe formă.

Cu toate acestea, haideți să recunoaștem onest problemele sistemice, vechi și grave, ale învățământului românesc. Nu acest guvern – citez din dumneavoastră – „aruncă sistemul de învățământ în colaps”, cum susține mincinos textul moțiunii. (*Replici neinteligibile.*) Într-adevăr, măsurile de austeritate afectează pe toată lumea și au un impact emoțional colectiv uriaș în sistem. Suntem într-o situație ingrată, iar atractivitatea carierei didactice are de suferit. Pe termen scurt însă, prin sacrificiu și solidaritate, suntem cu toții nevoiți să urmărim redresarea bugetară a țării și binele mai mare.

De-a lungul timpului, UR a fost mereu pe baricade pentru a apăra educația și pentru a propune soluțiile corecte, la momentele oportune. Atunci când se putea și când trebuia, din punct de vedere bugetar, am susținut vehement finanțarea adecvată și creșterea veniturilor în Legea salarizării unitare. Am știut că la „România Educată” nu se va ajunge prin declarații politice, ci prin finanțare și reforme profunde. O afirmăm și astăzi. Reforma profundă în educație va costa, va dura și va dura.

Să nu uităm niciun moment unde trebuie să ajungem. Întregul sistem de învățământ trebuie să asigure o educație de calitate înaltă pentru beneficiari, nu pentru altcineva. Și haideți să fim brutal de sinceri: astăzi suntem foarte-foarte departe de acest deziderat, iar cauzele sunt vechi și multiple – unele politice, altele din interiorul sistemului. Această spirală descendentă va trebui ruptă curând. În România avem nevoie de un T0 general în educație.

Într-adevăr, domnul ministru a afirmat în iunie: „Nu voi fi ministrul unui minister care merge doar pe ideea de eficientizare, fără dezvoltare.” Parafrazând, nu avem voie să fim coaliția care în educație merge doar pe o logică a austerității, fără dezvoltare. De aceea, după acest mare sacrificiu inițial, începând cu anul viitor, cu toții avem datoria morală să ne luptăm și să prioritizăm educația, să sporim finanțarea și să contribuim la îmbunătățirea accelerată a sistemului de învățământ. În primul rând pentru elevi și studenți, pentru preșcolari și antepreșcolari, dar și pentru cadrele didactice profesioniste și dedicate, avem o responsabilitate uriașă în acești ani de guvernare. Măsurile luate acum din scurt trebuie monitorizate permanent, inclusiv din Parlament, bazându-ne pe date reale și complete, iar anumite corecturi vor trebui făcute fără întârziere.

În plus, avem doar câteva luni de zile pentru a pregăti o bugetare adecvată pentru 2026 și cadrul corect pentru anul școlar următor, 2026 – 2027. Timpul nu mai are răbdare. Vom reuși redresarea sistemului de învățământ doar prin parteneriat onest și deschis cu actorii sociali și în coaliția de guvernare.

UR are soluții și pe unele le-a cuprins în programul de guvernare. Propunem investiții în școli moderne, în digitalizare, în îmbunătățirea statutului profesorului și în reducerea abandonului școlar. Ne dorim pilotarea și apoi extinderea programului „Școală de la 8 la 5, cu masă caldă” pentru toți copiii din România. Urmărim descentralizarea puterii prin libertate de decizie la nivelul școlii în ceea ce privește atât alocarea resurselor, cât și angajarea profesorilor și conținuturile școlare. Insistăm pentru debirocratizarea și digitalizarea proceselor școlare, pentru a permite profesorilor să se concentreze pe activitățile pedagogice și să scape de birocrația apăsătoare.

Domnule premier,

Domnule ministru,

Stimați parteneri de coaliție,

Va trebui să vină vremea prioritizării educației. Este o datorie pe care o avem, nu o opțiune.

Vă mulțumesc. *(Replici neinteligibile, aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Vă mulțumesc.

Din partea Grupului parlamentar PACE – Întâi România, dacă există luări de cuvânt.

Domnul Liviu-Iulian Fodoca:

Bună ziua, stimați colegi!

Mulțumesc, domnule președinte.

Ca nou politician, nu știu, am și o întrebare pentru domnii de la guvernare, pentru aceste grupuri care guvernează România de atâția ani, pentru domnii de la PNL, PSD, UDMR și, mai nou, domnii de la USR. Din ce cauză nu mai avem copii în școli? Din ce cauză nu mai aveam părinți care să mai trimită copiii în școli? Din cauza cui? Puteți să ne spuneți ce s-a întâmplat după '90 încoace? Nu știu, nu mai avem populație în România, ce s-a întâmplat? Așa. Din ce cauză se întâmplă toate astea? Că spuneți că veniți să reformați, tăiați, faceți să fie bine. Care e cauza? N-ați spus-o. Știm, românii au plecat din țară. Din cauza cui? Puteți să ne spuneți, domnule Bolojan? Sunteți aici, în fața mea. Vă rog să ne spuneți. Și restul, domnilor.

Ce vreau să vă mai spun? Domnule ministru, spuneți că vreți să reformați. Ați început aceste măsuri de austeritate pentru că erau de nevoie maximă. Nu știu, eu am o problemă cu politizarea din această instituție a învățământului. Știm și noi cum se numesc inspectorii în aceste inspectorate. Sunt toate politizate, inspectorii – numiți politic. Vă dau exemplu de la mine, din Sălaj, domnule Bolojan. Inspectorul general, membru PNL, pus a doua zi după ce înainte și-a dat demisia din prefectură. Era subprefect. Așa. Doamnele... așa... inspectori adjuncți sunt din PSD, UDMR, mai nou. Cum reformăm, domnule ministru, această instituție, dacă e acaparată politic?

Dumneavoastră, fiind tehnocrat, venind din domeniul tehnocrat și din domeniul academic – respect munca dumneavoastră și apreciez că vreți să vă implicați în a schimba ceva în România –, ați știut că veniți sprijinit de niște grupuri politice, care au făcut și ele ce au putut în decursul acestor 35 de ani. Cum reușiți să depolitizați această instituție? Atâta timp cât este politizată și inspectorii sunt numiți politic și ei funcționează după directivele dumneavoastră și îi numiți după bunul plac, la nivel de consiliu județean, știu eu, prefectură – acolo dumneavoastră știți mai bine cum, știu eu, prin telefoane, prin ce-o mai fi –, ce reușim să facem? Ați început să restructurați, să faceți, să dați, să tăiați posturile la profesori.

Da, nu știu ce ar mai fi de spus. Deci pentru mine problema e că, atâta timp cât doriți să acaparați această țară, să o țineți politic, toate instituțiile țării, inclusiv cea a educației și cercetării, nu cred că se va întâmpla ceva bun în această țară.

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Din partea Grupului parlamentar al UDMR, vă rog.

Doamna Kondor Ágota:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Vă vorbesc astăzi nu doar ca senator, ci și ca profesor care a stat ani de zile în fața clasei și care a simțit zi de zi presiunea de a face școală de calitate cu resurse limitate. Știu ce înseamnă să privești în ochii elevilor și să simți că ai o datorie față de ei chiar și atunci când condițiile sunt departe de a fi ideale. De aceea, vă spun: trebuie să fim responsabili și să facem distincția între realitate și populism.

Opoziția nu vine cu soluții concrete, ci cu zgomot, cu sloganuri și cu promisiuni imposibil de susținut. Guvernul și-a asumat un obiectiv dificil, care ne cere tuturor acceptarea unor sacrificii temporare. Știm foarte bine că statul trebuie să treacă printr-o perioadă de efort suplimentar pentru a putea ajunge la stabilitate și la reforme reale.

Da, este adevărat, simpla creștere a TVA-ului, majorarea accizelor sau a impozitelor nu înseamnă încă reformă. La fel cum nici reducerea cheltuielilor nu poate fi considerată o schimbare de fond. Însă acestea sunt pași indispensabili pentru a acoperi golul bugetar și pentru a putea porni reformele reale în sănătate, justiție și educație.

În educație, domnul ministru Daniel David a luat măsuri care poate nu sunt populare, dar sunt necesare. Școlile funcționează în peste 98% din cazuri, salariile se plătesc, bursele elevilor ajung la timp. Din interiorul sistemului, vă asigur că acest fapt nu este nicidecum unul minor, mai ales în contextul actual. Și eu îmi doresc, la fel ca dumneavoastră, ca educația să primească 6% din PIB, dar știm cu toții că nu putem cere imposibilul, pentru că o promisiune fără acoperire nu îi ajută nici pe elevii noștri, nici pe colegii noștri profesori. Nu putem hrăni speranțe false doar pentru a câștiga capital politic.

Permiteți-mi să subliniez clar: măsurile de austeritate nu fac parte din reforma educațională, sunt două lucruri complet diferite. Ele sunt rezultatul unei crize economice care afectează toate sectoarele publice. Reforma pe care o susține ministrul este una a responsabilității: continuitate în plata salariilor, funcționarea școlilor, burse pentru elevi și, pentru termen mediu, premise pentru o finanțare mai bună. Reforma... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Dacă sunteți de acord, un minut, de la PSD. Dacă sunteți de acord.

Vă rog.

Mulțumim.

Doamna Kondor Ágota:

Reforma adevărată a educației înseamnă școală care nu doar transmite informații, ci formează caractere, reduce abandonul școlar și oferă șanse egale tuturor copiilor, înseamnă să pregătim tinerii nu doar pentru examene, ci pentru viață, pentru o societate modernă, puternică și dreaptă.

Moțiunea pe care o discutăm astăzi nu aduce nicio idee constructivă. Cei care au inițiat-o nu propun soluții concrete, ci urmăresc doar scandalul, zgomotul și populismul, întrețin furia oamenilor, dar nu oferă nicio alternativă realistă.

De aceea, respingem această moțiune simplă, pentru că vrem stabilitate și un viitor mai bun.

Mulțumesc. *(Replici neinteligibile, aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Din partea senatorilor neafiliați, domnule senator Vela, vă rog.

Domnul Gheorghe Vela:

Domnule președinte, o precizare prealabilă: dacă termin timpul, rog colegii de la AUR să-mi acorde un minut.

Stimate domnule președinte,

Onorați colegi,

Intervenția mea privește trei probleme, referitoare la trei categorii de subiecți pe care domnul ministru al educației i-a afectat, în mod direct, prin modul în care a condus Ministerul Educației și Cercetării.

Prima – profesorii. De când este în al doilea mandat, mai ales, mulți și-au pierdut pâinea și mai ales sporurile pentru condiții dificile de practicare a profesiei. Să nu ne ascundem pe după deget, sunt primii afectați. De aceea au ieșit în stradă în vacanța de vară, cu miile, și au protestat.

Doi – că trebuie să mă grăbesc – copii, elevi, studenți și cei din categoria NEET. Mulți copii nu vor mai putea să meargă decât pe distanțe foarte mari la școală – cei din Ardeal, din satele izolate –, pentru că nu ajung microbuzele pe drumurile înfundate și Ministerul Educației n-a făcut nimic pentru ei. Studenților li s-au tăiat bursele, iar cei din categoria NEET – n-ați prezentat și n-ați avut niciun program de reintegrare a tinerilor din această categorie. Știți foarte bine la ce se referă.

Și trei – cercetătorii... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc, domnule senator, timpul a expirat. *(Replici neinteligibile.)*

Grupul senatorial AUR, mai aveți 4 minute și 27 de secunde, vă rog să le utilizați.

Nu mai aveți, dumneavoastră nu mai aveți, AUR mai are 4 minute și 27 de secunde. *(Discuții.)*

Vă rog, domnule senator Chelaru. *(Discuții, aplauze, replici neinteligibile.)*

Domnul Mircia Chelaru:

Distinși colegi,

Domnilor miniștri,

Domnule prim-ministru,

Este o moțiune care îl vizează pe domnul ministru David, dar am să plec, de la bun început, de la această premisă că domnia-sa este doar expresia vizibilă a unui sistem metodic distrus și decăzut în

ultimii cel puțin 30 de ani. O uriașă haldă de steril educațional, între timp, a căzut peste copiii acestei țări. Domnia-sa, domnul David, este la capătul acestui lanț trofic, al unui proces de dezintegrare funcțională a educației – a educației pe care noi o interpretăm doar în cheia identității românești.

Domnule ministru,

Vă rog să scormoniți în vintrele ministerului pe care îl conduceți și veți găsi sursa cancerigenă. Acolo s-au gestat politici educaționale succesive, cu modele care mai de care mai năstrușnice. Au uitat că școala românească trebuie în primul rând să producă nu homunculi universali, ci cetățeni zdraveni, zdraveni la minte în primul rând, de identitate românească. Am mai spus-o, și v-o repet și dumneavoastră, că școala românească trebuie să fie adevărata fabrică de făcut români.

Domnule ministru,

Cum m-am adresat colocvial și cu altă ocazie, condescendent mai deunăzi, repet: nu poți să fii un bun european fără să fii mai întâi de toate un bun român. *Io homo europaeus sum* – așa, pentru cei care vin aici și aruncă cu zoaie antiromânești și antidemocratice.

Distinse domnule ministru,

Sistemul din care faceți parte a uzurpat calitatea și etica meseriei de profesor, tratându-i pe aceștia din urmă ca pe niște auxiliari sociali. Sistemul din care faceți parte, din păcate a golit sufletul copilului de esențele spirituale, făcându-i aproape niște zombi, un fel de masă abuzată, care, după cum am constatat și văd tendințele, este pregătită pentru civilizația transumanismului global.

Finalitatea pe care o decriptăm din tot acest scenariu odios, domnule ministru, este clară: distrugerea identității prin sugrumarea și falsificarea cunoașterii, tocmai prin ceea ce s-a făcut astăzi cu dascălii, rețeaua de învățământ și curricula școlară stearpă de umanitate.

Eu nu pot să vă dau sfaturi, dar vă îndemn să vă întoarceți la natural și la firesc. Nu costă, domnule ministru. Și, vă reamintesc, cum este școala astăzi, așa va fi țara mâine. În stradă n-au ieșit niște funcționari publici, ci adevărate conștiințe, care vă avertizează. Ei sunt cei care vor plămădi România de mâine. Meditați. Și, sincer, curaj! (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Dacă pe timpul alocat PNL mai dorește ceva să intervină.

Dacă nu, de la USR, pe timpul alocat, mai aveți un minut.

Vă rog, domnule Pălărie.

Domnul Ștefan Pălărie:

Mulțumesc, domnule președinte.

Această moțiune de cenzură nu își are niciun temei. Să nu uităm că dumneavoastră aveți un șef care s-a desăvârșit profesional într-o galerie de fotbal, unde, la început, probabil se închina doar la

penaltiuri, după care și-a descoperit evlavie și a dus-o în biserici... (*Rumoare, replici neinteligibile.*) în timp ce... (*Rumoare.*) în timp ce ataca miniștri în Parlament luându-i de gât sau îi agresa sau își agresa colegile. Un partid antiștiință, antivaccinism, antimedicină, un partid care nu are soluții decât intonarea imnului... (*Rumoare.*) și cântecele patriotice în școală nu are dreptul, în opinia mea, n-are căderea morală pentru o astfel de moțiune. E nevoie de soluții și n-ați adus nicio soluție în Parlament.

Dar, domnule ministru... (*Rumoare, discuții.*) domnule ministru Daniel David, USR vă va rămâne partener în reforme reale: depolitizare, descentralizare, debirocratizare, digitalizare... (*Microfon întrerupt, replici neinteligibile, discuții.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Pe timpul alocat de la PNL, 49 de secunde, vă rog.

Domnul Ștefan Pălărie:

... modernizare conținuturi educaționale. Toate lucrurile acestea trebuie făcute și vă vom fi parteneri în astfel de reforme.

Și profit de ocazie să îi mulțumesc și domnului premier, care este prezent aici. E nevoie și de bani în educație. (*Rumoare, discuții.*) Domnule premier, educația nu mai poate fi un planor care merge din inerție. Are nevoie de motoare, avem nevoie de bani și curajul... (*Rumoare, discuții.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Liniște, vă rog!

Domnul Ștefan Pălărie:

... premierului de a investi în educație.

Vă mulțumim.

Vom respinge această moțiune.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc. (*Rumoare.*)

AUR, mai aveți un minut și 23 de secunde, dacă vreți să-l utilizați.

Vă rog. (*Rumoare, replici neinteligibile, discuții.*)

Liniște, stimați colegi, ne apropiem de finalul dezbaterii!

Doamna Cristina-Gabriella Dumitrescu:

Liniște, stimați colegi, spune și domnul președinte, pentru că suntem într-un teatru al absurdului aici. Văd PNL, văd PSD, văd USR, văd minorități...

Domnul Mircea Abrudean:

Vă auzim, doamna senator, vă auzim.

Doamna Cristina-Gabriella Dumitrescu:

Sunteți la conducere de 35 de ani! De ce am ajuns în această situație?

De ce, domnule Bolojan, trebuie... *(Aplauze.)* să împrumutăm, anual, ați spus, 30 de miliarde de euro pentru ca statul român să funcționeze? Pentru că voi ne-ați adus în această situație! Cu aceste „reforme reale” de care spune domnul Pălărie, de la USR.

Dați-mi voie să vă spun, colegul de la USR, că cel mai bun marketing politic în ultima perioadă îl face domnul premier, care vine de fiecare dată în fața noastră cu un discurs de fost lider de opoziție!

Cine a fost până acum la putere, domnilor? AUR? Nu! Se pare că AUR e de vină pentru tot ce se întâmplă rău în ultima perioadă. Nu ați vrut să ascultați opiniile specialiștilor noștri! Ați tăiat fără cap – asta s-a întâmplat în acest program de asumare guvernamentală –, fără să putem dezbate, fără să putem negocia pentru români, da? Ați venit și cui ați luat apărarea, domnilor de la Guvern? Românilor sau străinilor? *(Microfon întrerupt, aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Vă rog, domnule Pălărie. *(Replici neinteligibile.)*

Domnul Ștefan Pălărie:

Doar foarte scurt. *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Un drept la replică.

Mai încet, vă rog!

Domnul Ștefan Pălărie:

Este un drept la replică... *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Stimați colegi... *(Rumoare, discuții.)*

Domnul Ștefan Pălărie:

Este... este un drept la replică...

Domnul Mircea Abrudean:

Foarte scurt. *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Domnul Ștefan Pălărie:

Este un drept la replică, este parte din cutuma parlamentară.

Domnul Mircea Abrudean:

Foarte scurt, domnule senator.

Vă rog să-l ascultăm pe domnul senator, să încheiem. *(Rumoare, discuții, replici neinteligibile.)*

Domnul Ștefan Pălărie:

Dreptul la replică este cât se poate de simplu.

Am spus-o apăsător...

Domnul Mircea Abrudean:

Foarte scurt, domnule senator.

Domnul Ștefan Pălărie:

... este nevoie de bani pentru educație. Este nevoie de bani.

Iar doamna care a citit moțiunea de cenzură știe cât de importanți sunt banii, pentru că și-a dat în judecată propriul partid ca să-și recupereze cheltuielile din campania electorală. (*Rumoare, replici neinteligibile.*) Asta, doar ca să știm ce înseamnă ipocrizie.

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Domnul Ștefan Pălărie:

Mulțumesc. (*Rumoare, replici neinteligibile.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Stimați colegi... (*Rumoare, discuții.*)

Cu acordul liderilor grupurilor parlamentare, domnul ministru Daniel David mai solicită cinci minute pentru a prezenta răspunsurile finale, dacă sunteți de acord, stimați colegi.

Vă rog, domnule ministru, aveți cuvântul.

Domnul Daniel-Ovidiu David:

Vă mulțumesc, pentru comentariile și întrebările ridicate.

Mai punctual, domnule Peiu, cazul de la Constanța n-are legătură cu nicio comasare. Este vorba pur și simplu de cum s-a definit o clasă și n-avea nicio legătură cu noile limite, măcar, impuse în Legea fiscal-bugetară. A fost o decizie a inspectoratului județean de acolo.

Au câștigat în instanță, evident că trebuie respectată decizia, dar n-are nicio legătură cu măsurile fiscal-bugetare, chiar niciuna.

Apoi, ați pomenit de faptul că 1/3 dintre copii, mai ales din zona rurală, n-au acces la școală. Așa este. Este reforma în Raportul QX, este reforma numărul 1 care trebuie sau ar fi trebuit făcută.

Concedieri. Să știți că în educație niciun titular nu și-a pierdut poziția. Suplinitorii calificați au rămas cam la același nivel. O condiție pe care eu am pus-o – și premierul poate confirma oricând acest lucru – când am discutat despre măsurile fiscal-bugetare. Și aceasta a fost, dacă vreți, decizia de conștiință – m-ați întrebat care a fost decizia de conștiință. A fost că am prioritizat interesul educației și al țării peste imaginea mea. Iar filtrul a fost mereu: „nu dăm oameni afară și nu tăiem salarii”. A fost o

condiție-cheie pentru mine și orice măsură pe care o luăm trebuie să corespundă unor practici europene. N-am pretenția – și spun din nou – celor mai bune practici europene, dar sunt practici europene.

Și, în încheiere, dincolo de toate sugestiile făcute, unele chiar în moțiune, sugestii pentru viitor, pentru dezvoltare făcute de colegii de la USR, i-am auzit pe ceilalți colegi făcând propuneri pentru partea de dezvoltare, cu toții ne punem întâi de acord, așa cum bine ați remarcat și dumneavoastră, că educația are probleme. Dar, educația are probleme de foarte mulți ani, sistemic, de foarte mulți ani. Când un sistem de învățământ obligatoriu transformă 50% din copii – cu inteligență și creativitate, încă o dată vă spun, comparabile cu țările vestice – în zone de analfabetism funcțional, e o problemă sistemică.

Măsurile fiscal-bugetare au provocat aceste paradigme vechi, vetuste, ca să le spun mai accentuat. Oamenii educației n-au loc și nu știu... ei s-ar putea dezvolta. Profesorii, elevii, mecanismele sunt depășite de vremuri. Avem nevoie de schimbare de paradigmă. Asta poate să vină cu o logică de dezvoltare în care trebuie să intrăm din anul viitor.

Eu am și spus și premierului, și public – educația a dat ce trebuie să dea, din acest moment trebuie să intre într-o logică de dezvoltare. Și v-am invitat pe toți – am să vă fac invitația aceasta – să ne asumăm următorul deceniu ca deceniul educației și cercetării.

Vă spun cu frică, în același timp, și responsabilitate, dacă nu o facem, indiferent de certurile pe care le putem avea aci, țara va fi o civilizație eșuată în obscurantism și, sub aspectul științei, o colonie tehnologică.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc, domnule ministru.

Stimați colegi,

Potrivit prevederilor art.174 din Regulamentul Senatului, moțiunea simplă se adoptă cu votul secret al majorității senatorilor prezenți.

Raportat la aceste dispoziții regulamentare, coroborat cu prevederile art.143 alin.(1) din Regulament, vă propun, ca procedură de vot, votul secret electronic.

Înainte de a supune la vot procedura, o să derulăm un vot-test pentru a ne asigura că funcționează sistemele. Vă rog să vă introduceți cartelele în console pentru a derula un vot-test.

Vot-test, vă rog.

Nu cred că există probleme cu procedura de vot.

Vă rog să mai verificați. (*Discuții.*)

Deci, stimați colegi, reluăm votul-test deschis, ca să nu existe niciun fel de probleme. Unii colegi au fost afară.

Vă rog să intrați în sală.

Introduceți cartelele de vot, derulăm un vot-test, da?

Vă rog foarte mult.

Vot-test, vă rog.

Dacă nu există intervenții cu privire la procedura de vot propusă, vă supun votului procedura de vot propusă, respectiv vot secret electronic.

Vă rog să votați procedura.

Cu 76 de voturi pentru, 30 de voturi contra, procedura de vot, respectiv vot secret electronic, a fost aprobată.

Având în vedere acest lucru...

Vă rog, domnule vicepreședinte.

(Intervenție neinteligibilă din sală.)

A funcționat până acum la toate procedurile de vot.

Să reintroducă cartela de vot. *(Discuții.)*

Domnule senator, la toată lumea funcționează sistemul de vot, haideți să renunțăm.

Procedura de vot a fost aprobată.

Supun votului dumneavoastră moțiunea simplă cu tema „În loc de instrucție și excelență, umilință și dresaj!”.

Vă rog să votați.

40 pentru, 82 de voturi contra, o abținere.

Având în vedere rezultatul votului, moțiunea simplă a fost respinsă. *(Aplauze.)*

*

La punctul 2, Secțiunea I a ordinii de zi, avem aprobarea transiterii către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a unor inițiative legislative.

Stimați colegi,

În conformitate cu hotărârea Biroului Permanent din 15 septembrie 2025, pe baza avizului Comisiei pentru constituționalitate, potrivit prevederilor art.35 alin.(1) lit.e) și art.94 alin.(1) lit.b) din Regulament, se transmit către Camera Deputaților, pentru a dezbate și a adopta ca primă Cameră sesizată, următoarele inițiative legislative, astfel cum sunt afișate pe pagina de internet a Senatului.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative pentru modificarea art.108 din Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023. (b258/2025)

Vă rog să votați.

92 de voturi pentru, două voturi contra, o abținere.

Propunerea a fost aprobată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative privind educația civică digitală și responsabilitatea online în școli. (b210/2025)

Vă rog să votați.

91 de voturi pentru, două contra, două abțineri.

Propunerea a fost adoptată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative privind pierderea dreptului de a beneficia de pensie specială a persoanelor condamnate pentru fapte de corupție. (b229/2025)

Vă rog să votați.

98 de voturi pentru, un vot contra, o abținere.

Propunerea a fost adoptată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative pentru modificarea și completarea unor acte normative. (b247/2025)

Vă rog să votați.

96 de voturi pentru, o abținere.

Propunerea a fost adoptată.

*

Vă rog, domnule senator Fenechiu, pe procedură, o intervenție. *(Discuții.)*

Domnul Cătălin-Daniel Fenechiu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Aș vrea să anunț că, începând de astăzi, președintele Comisiei de cultură este domnul Bota Gheorghe, domnul senator Bota Gheorghe, care mă și înlocuiește în calitatea de membru.

Deci, pentru secretariat, iese Fenechiu de la Comisia de cultură, vine Bota Gheorghe, care devine președinte. Restul colegilor rămân în comisie cu actuala structură.

Totodată, informez plenul că astăzi, în Comitetul liderilor, am decis ca toate schimbările și reorganizările să le anunțăm luna viitoare.

Vă mulțumesc.

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

O să supun votului propunerea... anunțul făcut de domnul senator imediat ce terminăm cu transmiterea către Camera Deputaților a propunerilor legislative.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative pentru protejarea populației civile de pericol în cazul unor conflicte armate și pentru schimbarea amplasamentului sau destinației unor imobile. (b250/2025)

Vă rog să votați.

98 de voturi pentru, o abținere.

Propunerea a fost adoptată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, și a Legii nr.282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, și a Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal. (b263/2025)

Vă rog să votați.

100 de voturi pentru, un vot contra.

Propunerea a fost adoptată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat. (b266/2025)

Vă rog să votați.

97 de voturi pentru, un vot contra, o abținere.

Propunerea a fost adoptată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative privind completarea Legii nr.504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.534 din 22 iulie 2002. (b270/2025)

Vă rog să votați.

98 de voturi pentru, o abținere.

Propunerea a fost adoptată.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Propunerii legislative privind reutilizarea și valorificarea bunurilor excedentare ale instituțiilor publice. (b271/2025)

Vă rog să votați.

99 de voturi pentru, o abținere.

Propunerea a fost adoptată.

*

Supun votului propunerea făcută de domnul senator Fenechiu privind modificările în cadrul Comisiei de cultură.

Vă rog să votați.

91 de voturi pentru, două voturi contra, 5 abțineri.

Propunerile au fost adoptate.

*

La punctul 3, Secțiunea I, avem notă privind adoptarea tacită, prin împlinirea termenului pentru dezbatere și adoptare la 13 septembrie 2025, a unor inițiative legislative.

Această notă este afișată pe pagina de internet a Senatului.

Inițiativele legislative se consideră adoptate prin împlinirea termenului, în conformitate cu art.75 alin.(2) teza a III-a din Constituția României, coroborat cu prevederile art.152 alin.(2) din Regulamentul Senatului, și urmează să fie transmise Camerei Deputaților spre dezbatere și adoptare în calitate de Cameră decizională.

*

La punctul 4, Secțiunea I, avem informare privind răspunsurile Comisiei Europene la opiniile Senatului, conform prevederilor Tratatului de la Lisabona.

Această informare se regăsește pe pagina de internet a Senatului.

Stimați colegi, continuăm lucrările în format hibrid. *(Discuții.)*

O pauză de două minute, pentru a transmite și în online.

*

PAUZĂ

Domnul Mircea Abrudean:

Continuăm lucrările în format hibrid.

Pentru operativitate, în prima parte a ședinței de plen se vor desfășura dezbaterile asupra punctelor înscrise pe ordinea de zi, iar după încheierea acestora, în a doua parte a ședinței, se va desfășura sesiunea de vot final, conform hotărârii Comitetului liderilor grupurilor parlamentare. *(Discuții.)*

Trecem la secțiunea următoare a ordinii de zi.

La punctul 1 al ordinii de zi avem Proiectul de lege pentru ratificarea Protocolului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia în domeniul educației și formării personalului pentru punerea în aplicare a legii, semnat la Ankara la 21 mai 2024. (L185/2025)

Raportul comun al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Comisiei pentru învățământ, știință, inovare și Comisiei pentru politică externă este de admitere a proiectului de lege.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare, se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.
Senatul este Cameră decizională.

Începem dezbaterile.

Dacă nu sunt intervenții, proiectul rămâne la vot final.

*

La punctul 2 al ordinii de zi avem Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.35/2025 privind introducerea unui mecanism de sprijin pentru consumatorii casnici de energie electrică aflați în situația de sărăcie energetică. (L203/2025)

Raportul comun al Comisiei economice, industriei, servicii, turism și antreprenoriat și Comisiei pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale este de admitere a proiectului de lege privind aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare și se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.
Senatul este prima Cameră sesizată.

Începem dezbaterile.

Doamna senator Cerva.

Apoi, domnul senator Vela.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Ceea ce pare un proiect frumos... îl vom vota, dar vă spun că îl votăm cu jumătate de vot, așa, pentru că, pus în aplicare, el nu va avea țința dorită.

Există categorii sociale... el se adresează unor categorii sociale lipsite de mijloace financiare, foarte probabil fără acces la mediul online, cum sunt bătrânii și multe persoane fără sprijin. Iar acest proiect ca să fie viabil trebuia să... măsura să se aplice acestor bătrâni nu prin mijloace online, pe care știți că ei nu le au. Sunt cătune în țara asta care nu au acces nici la... bătrâni din cătune care nu au acces, nu pot ajunge nici până la sediul primăriei, nu pot ajunge nici la primul oficiu poștal. Deci chiar dacă, în ansamblu, el este un proiect bun, este inaplicabil în forma în care a fost aprobat.

Acum, m-am gândit inițial dacă să fac un amendament pe care să-l depun în plen. Văzând cum merge votul aici, că nu mai avem șanse în fața coaliției la nimic, m-am gândit că și acest amendament nu va trece.

Dacă considerați că este cazul și vreți să amânăm acest punct de pe ordinea de zi pentru a propune un amendament care să facă din el un proiect aplicabil, aș vrea să cer votul pentru o amânare. *(Discuții.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Amendamente știți că nu se pot depune pe procedură hibridă.

Comitetul liderilor, vă rog să facem o consultare cu privire la propunerea doamnei senator.

PAUZĂ

Domnul Mircea Abrudean:

Înainte să supun votului, vă rog să vă reintroduceți cartelele, pentru că am trecut pe procedură hibridă.

Având în vedere consultarea cu liderii grupurilor parlamentare, propunerea doamnei senator este de retrimiteri la comisie pentru termen de o săptămână.

Supun votului această propunere.

Vă rog să votați.

74 de voturi pentru, 5 împotrivă, 8 abțineri.

A fost retrimis la comisie.

Termen – o săptămână.

*

La punctul 3 al ordinii de zi avem Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.36/2025 pentru stabilirea unor măsuri privind personalul plătit din fonduri publice. (L204/2025)

Raportul Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială este de admitere a proiectului de lege privind aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare, se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Începem dezbaterea.

Doamna senator Barcari.

Doamna Dorina Barcari:

Mulțumesc, domnule președinte.

Toate măsurile de reducere a personalului angajat la stat au fost măsuri heuripiste, prin care nici într-un... nici într-o situație nu au fost evaluate condițiile de muncă, obligațiile de muncă, schema de organizare, încât să se facă o reducere fără ca personalul să fie suprasolicitat și să apară fenomenul de burnout sau, mai grav, fără ca personalul să nu fie subplătit vizavi de munca pe care este obligat să o acopere.

Mai grav este că se face propunerea heuripistă de a se reduce sporurile, așa, că se reduc, cu nu știu cât la sută sau nu știu în ce valoare. Cei care iau aceste măsuri nu cunosc niște elemente de bază. Sporurile nu sunt avantaje, nici cadouri, sunt plata muncii în alte condiții decât condiții normale. Și aceste sporuri, când se acordă corect, sunt acordate în baza unor evaluări, a unui... există un nomenclator de evaluare a condițiilor de muncă, un document extraordinar de bine elaborat, cu participarea unor medici, a unor psihologi, a unor oameni de știință care au evaluat fiecare element de muncă care depășește noțiunea de normal.

Și, sigur, au fost date niște sporuri nejustificate, spor de stat pe scaun sau... e și jenant să spun cum au numit, într-adevăr, aceste sporuri nu există. Dar, există legi care au... acordă... în baza cărora se acordă aceste sporuri justificate de condițiile de muncă.

Nu văd niciun motiv ca, în mod heirupist... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mircea Abrudean:

15 secunde, vă rog.

Doamna Dorina Barcari:

Nu văd niciun motiv să se condiționeze, fără niciun fel de justificare evaluativă, acordarea acestor sporuri care sunt un drept de muncă.

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Vă rog, domnule Vela, aveți o intervenție.

Domnul Gheorghe Vela:

Domnule președinte,

Onorați colegi,

Nu să reducă sporurile la 300 de lei și să le plafoneze, ci să le mărească! Pentru că sunt oameni care lucrează noaptea, sunt oameni care lucrează în noxe, sunt oameni care lucrează în stres, sunt oameni care lucrează în situații deosebit de dificile: medici în spitale de stat, jandarmi, polițiști, oameni din armată care stau de veghe, oameni care sunt în stres continuu – oamenii aceștia nu mai au niciun fel de motivație, pentru că statul le-a blocat și le-a plafonat sporurile.

Dragilor, dacă continuăm numai pe ideea asta, că trebuie să facem economii, toată societatea românească va avea de suferit.

De aceea, eu, ca senator POT, și colegii mei, la acest punct vom vota cu ambele mâini împotrivă.

Vă mulțumim. *(Aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Nu mai există intervenții.

Am încheiat dezbaterile.

Inițiativa rămâne la vot final.

*

La punctul 4 al ordinii de zi avem Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2025 pentru abrogarea art.3 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a art.XIV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. (L205/2025)

Raportul Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital este de admitere a proiectului de lege privind aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare și se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Senatul este prima Cameră sesizată.

Nu sunt intervenții.

Inițiativa rămâne la vot final.

*

La punctul 5 al ordinii de zi avem Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.39/2025 pentru asigurarea finanțării obiectivului de investiții „Sediu nou pentru Spitalul de urgență «Prof. Dr. Dimitrie Gerota»”. (L202/2025)

Raportul comun al Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară, piață de capital și Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională este de admitere a proiectului de lege pentru aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare, se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Începem dezbaterile.

Nu sunt intervenții.

Inițiativa rămâne la vot final.

*

La punctul 6 al ordinii de zi avem Proiectul de lege pentru completarea art.(22¹) din Legea nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului. (L216/2025)

Raportul Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională este de admitere a proiectului de lege.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare și se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Senatul este primă Cameră sesizată.

Începem dezbaterile.

Domnul senator Șipoș Sorin-Gheorghe.

Domnul Sorin-Gheorghe Șipoș:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Această inițiativă legislativă de completare a Legii nr.535/2004 privind combaterea și prevenirea terorismului reprezintă un pas necesar pentru ca România să transpună noile norme europene în domeniu.

Terorismul este o amenințare transnațională care nu poate fi combătută eficient decât printr-o cooperare reală și rapidă între statele membre ale Uniunii Europene și agențiile sale specializate. Schimbul de informații este esențial pentru a preveni atacuri, a identifica rețele și a proteja viețile cetățenilor.

În același timp, este important ca aceste mecanisme să respecte drepturile fundamentale, inclusiv protecția datelor cu caracter personal. Numai astfel putem păstra echilibrul dintre securitate și libertate, oferind cetățenilor încrederea în instituțiile care le apără siguranța.

În consecință, vom da votul pentru această inițiativă, ca parte a angajamentului României de a întări securitatea națională și europeană, în deplin respect cu drepturile cetățenești.

Vă mulțumesc.

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Doamna senator Pauliuc.

Doamna Nicoleta Pauliuc:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

În primul rând, vreau să le mulțumesc tuturor colegilor din Comisia pentru apărare, pentru că încă o dată demonstrăm că votăm în unanimitate atunci când vorbim de securitate națională, indiferent de culoarea politică care ne-a adus în Parlament.

Așa cum spunea și colegul meu, legea pe care astăzi o vom supune aprobării Senatului este de o importanță strategică, care completează Legea nr.553/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului.

Ce facem astăzi? Aș spune că transpunem în legislația națională prevederile Directivei Uniunii Europene privind schimbul de informații și cooperare în materie de combatere a terorismului, aliniindu-ne, astfel, la standardele europene în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal. Legea prevede transmiterea către Europol a informațiilor relevante legate de cercetările penale în domeniul terorismului care pot afecta mai multe state membre și stabilește un cadru clar pentru utilizarea acestor date strict în scopuri de securitate.

Este o inițiativă esențială, care consolidează capacitatea României de a răspunde la amenințările teroriste. Iar în calitate de președinte al Comisei de apărare și ca reprezentant al Partidului Național Liberal, subliniez că PNL a susținut constant integrarea României în arhitectura europeană de securitate și întărirea colaborării cu partenerii noștri. Prin adoptarea acestei legi, România demonstrează că este un partener de încredere și responsabil în fața amenințărilor actuale.

Vă invit, stimați colegi, să votăm cu toții, în unanimitate, acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Nu mai există intervenții.

Inițiativa rămâne la vot final.

*

La punctul 7 al ordinii de zi avem Propunerea legislativă pentru eliminarea impozitului minim pe cifra de afaceri. (L196/2025)

Raportul Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital este de respingere a propunerii legislative.

Propunerea face parte din categoria legilor ordinare și se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Senatul este prima Cameră sesizată.

Începem dezbaterile.

Nu există intervenții... ba da, vă rog.

Domnul Peiu Petrișor.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Impozitul minim pe cifra de afaceri a apărut ca singura modalitate de apărare a statului în fața unor abuzuri de optimizare fiscală pe care le făceau companiile multinaționale. Din nefericire, aplicarea acestui impozit minim pe cifra de afaceri a afectat și companiile românești care aveau o cifră de afaceri de peste 50 de milioane de euro.

Acest lucru arată încă o dată obtuzitatea modului în care este condusă această țară. Pentru că, în mod normal, cazurile de optimizare fiscală, care sunt foarte clare – cheltuielile de management, de marketing, drept de proprietate intelectuală, dobânzi exagerate la creditele intragrup –, toate ar fi trebuit să fie interzise prin lege. Pentru că astăzi companiile multinaționale au administratori care au salarii de milioane de euro în România, dar vor să plătească și management către compania-mamă. Vor să plătească marketing către companie-mamă, deși au aici propriile departamente și propriile marje pentru marketing. La fel și cu dreptul de a-și folosi marca proprie, la fel și cu dobânzile la creditele intragrup.

Vom vota împotriva acestei inițiative, pentru raportul de respingere, pentru a da un vot de blam acestei coaliții care nu este în stare să regleze pe cale normală problema scurgerilor de profit, a optimizărilor fiscale, ci apelează la astfel de măsuri care, repet, discriminează antreprenorii români.

Dar cei care au generat această situație merită să... *(Microfon întrerupt, aplauze.)*

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc.

Am încheiat dezbaterile.

Inițiativa rămâne la vot final.

*

La punctul 8 avem Proiectul de lege privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2008 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, precum și pentru aprobarea plății cotizației anuale de participare a Consiliului Superior al Magistraturii la Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare (RECJ) și pentru îndeplinirea obligațiilor care decurg din calitatea de membru a Institutului Național al Magistraturii la Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN). (L215/2025)

Raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări este de admitere a proiectului de lege.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare, se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți.

Senatul este prima Cameră sesizată.

Începem dezbaterile.

Nu există intervenții.

Inițiativa rămâne la vot final.

*

La punctul 9 avem Proiectul de hotărâre referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/947 în ceea ce privește creșterea eficienței garanției pentru acțiunea externă – COM(2025) 262 final.

Începem dezbaterile, dacă există intervenții.

Doamna senator Dumitrescu, apoi domnul senator Bochileanu.

Doamna Cristina-Gabriella Dumitrescu:

Mulțumesc, domnule președinte.

AUR se va abține la acest proiect, la acest COM, pentru că vedem că dăm garanții pentru niște fonduri care să se investească acolo unde va fi nevoie, regăsim și despre Mecanismul pentru Ucraina, însă constatăm o lipsă totală de transparență când trebuie să vedem cum se duc aceste fonduri către Ucraina, care este valoarea totală. Și am să vă spun de ce: pentru că dăm constant către Ucraina, dar România nu primește nimic.

La mijlocul lunii iunie, Rada Supremă de la Kiev a fost de acord cu multipla cetățenie. Dar ce să vedeți? Noi, vecini, nu ne găsim pe lista anunțată în 26 august de către președintele Zelenski. Au cu Germania, cu Cehia, cu Polonia, cu Statele Unite ale Americii și chiar Canada, dar românii noștri din Ucraina, nu. De aceea, ne vom abține. Vrem și noi înapoi. (Aplauze.)

Domnul Mircea Abrudean:

Domnul Bochileanu.

Domnul George-Cătălin Bochileanu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Pentru colegii de la AUR, care pretind că apără interesul României și al căror președinte s-a afișat la un miting alături de politicieni extremiști care cer expulzarea românilor din diaspora, se cuvine să combatem această retorică. (*Rumoare, discuții.*)

Propunerea Comisiei Europene de a eficientiza *External Action Guarantee* înseamnă folosirea unor surplusuri deja existente, de aproape... (*Rumoare, replici neinteligibile.*) jumătate de miliard de euro, pentru a sprijini investiții strategice... (*Rumoare, replici neinteligibile.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Liniște, colegi!

Domnul George-Cătălin Bochileanu:

... în energie curată, digitalizare, transport și infrastructură. (*Rumoare, replici neinteligibile.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Hai deți să-l ascultăm pe domnul senator. (*Rumoare, replici neinteligibile.*)

Vă rog, liniște, domnilor senatori!

Domnul George-Cătălin Bochileanu:

Putem să rămânem pe subiect? Că știm deja ce aveți de spus.

Domnul Mircea Abrudean:

Hai deți să încheiem dezbaterile.

Domnul George-Cătălin Bochileanu:

Știm cum de fiecare dată când avem aceste propuneri de regulament... (*Rumoare.*) veniți și vă răspândiți propaganda antieuropeană, extremistă, discriminatorie. (*Replici neinteligibile.*)

Pe scurt, investim acolo unde stabilitatea partenerilor înseamnă și securitatea și stabilitatea noastră. Și asta înseamnă inclusiv deschiderea de piețe și oportunități pentru companiile românești, stimați colegi, în domenii pentru energie regenerabilă, construcții și IT.

România are, așadar, interesul să susțină această propunere. Este un pas spre o Europă mai puternică, mai sigură și mai bine conectată la provocările lumii de azi, iar România trebuie să fie de partea acestei Europe puternice și eficiente, și nu a celor care își fac carieră politică din manipulări ieftine.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Mircea Abrudean:

Mulțumesc, am încheiat dezbaterile.

*

Trecem la exprimarea votului final asupra inițiativelor legislative.

Potrivit prevederilor art.112 din Regulament, se vor supune unui singur vot raportul în întregime și inițiativa legislativă.

Vă reamintesc că votul se exercită prin intermediul sistemului de vot electronic hibrid.

În timpul ședinței de vot electronic hibrid, în cazul în care senatorul este înregistrat în aplicație sau are cardul de vot introdus în consolă, dar nu apasă nicio tastă, va figura absent la votul respectiv. În situația în care, din eroare, senatorul prezent în sala de plen exercită același vot prin modalități diferite de exprimare, în mod automat se va înregistra și se va lua în considerare doar opțiunea exprimată prin intermediul sistemului din sala de plen.

Având în vedere cele prezentate anterior cu privire la votul prin intermediul sistemului de vot electronic hibrid, urmează să derulăm un vot-test.

În acest sens, vă rog să vă introduceți cardurile de vot în console sau să accesați aplicația de vot.

Aveți la dispoziție 30 de secunde pentru exercitarea votului.

Vot-test, vă rog.

Dacă nu sunt intervenții cu privire la sesiunea de vot, trecem la votul final.

La punctul 1, Proiectul de lege pentru ratificarea Protocolului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia în domeniul educației și formării personalului pentru punerea în aplicare a legii, semnat la Ankara la 21 mai 2024. (L185/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de admitere și a proiectului de lege, care face parte din categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

116 voturi pentru.

Proiectul de lege a fost adoptat.

*

Punctul 3, Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.36/2025 pentru stabilirea unor măsuri privind personalul plătit din fonduri publice. (L204/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de admitere și a proiectului de lege pentru aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

75 de voturi pentru, 40 împotrivă, o abținere.

Proiectul de lege a fost adoptat.

*

Punctul 4, Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2025 pentru abrogarea art.3 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a art.XIV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. (L205/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de admitere și a proiectului de lege pentru aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

107 voturi pentru, două voturi împotrivă, 10 abțineri.

Proiectul de lege a fost adoptat.

*

Punctul 5, Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.39/2025 pentru asigurarea finanțării obiectivului de investiții „Sediu nou pentru Spitalul de Urgență «Prof. Dr. Dimitrie Gerota»”. (L202/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de admitere și a proiectului de lege pentru aprobarea ordonanței.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

116 voturi pentru, un coleg nu votează.

Proiectul de lege pentru aprobarea ordonanței a fost adoptat.

*

Punctul 6, Proiectul de lege pentru completarea art.(22¹) din Legea nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului. (L216/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de admitere și a proiectului de lege.

Proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

104 voturi pentru, două împotrivă, 13 abțineri.

Proiectul de lege a fost adoptat.

*

Punctul 7, Propunerea legislativă pentru eliminarea impozitului minim pe cifra de afaceri. (L196/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de respingere, respectiv respingerea propunerii legislative.

Face parte în categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

91 de voturi pentru, două împotrivă, 25 de abțineri.

Propunerea legislativă este respinsă.

*

Punctul 8, Proiectul de lege privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2008 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, precum și pentru aprobarea plății cotizației anuale de participare a Consiliului Superior al Magistraturii la Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare (RECJ) și pentru îndeplinirea obligațiilor care decurg din calitatea de membru a Institutului Național al Magistraturii la Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN). (L215/2025)

Ne pronunțăm printr-un singur vot asupra raportului de admitere și a proiectului de lege.

Proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

Vă rog să votați.

106 voturi pentru, un vot împotrivă, 10 abțineri.

Proiectul de lege a fost aprobat... adoptat.

*

Punctul 9, Proiect de hotărâre – COM 262.

Vă rog să votați.

75 de voturi pentru, unul împotrivă, 44 de abțineri.

Hotărârea a fost adoptată.

*

În conformitate cu prevederile art.15 alin.(2) și (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, s-au depus la secretarul general al Senatului, în vederea exercitării de către senatori a dreptului de sesizare a Curții Constituționale, următoarele legi:

1. Lege pentru modificarea și completarea anexelor nr.3 și 4 la Legea nr.43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice;

2. Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.1/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice – procedură de urgență;

3. Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.20/2024 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr.51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare nerambursabilă a proiectelor culturale;

4. Lege pentru completarea art.118¹ din Legea nr.53/2003 – Codul muncii.

Termenele pentru sesizare sunt de două zile pentru legile adoptate în procedură de urgență și de cinci zile pentru legile adoptate în procedură de drept comun de la data depunerii – astăzi, 15 septembrie 2025.

Termenele se calculează luând în considerare ziua anunțului – data de astăzi, 15 septembrie 2025.

Lucrările fiind epuizate, declar închisă această ședință a Senatului.

Mulțumesc.

Lucrările ședinței s-au încheiat la ora 18.31.